

KÖZZÉTÉTELI LISTA

Az Oktatási Hivatal által m ködtetett köznevelési információs rendszerben (KIR) a nemzeti köznevelésr l szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 24. § (4) bekezdése alapján az alábbi köznevelési intézmény a lent megjelen közzétételi adatokkal rendelkezik.

1. Intézmény adatai

OM azonosító: 201315
Intézmény neve: Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola
Székhely címe: 7562 Segesd, Iskola utca 1.
Székhelyének megyéje: Somogy
Intézményvezető neve: Horváthné Pánovics Mária Valéria
Telefonszáma: 82/598-031
E-mail címe: iskola@ivbela.hu

Közzétételi lista utolsó intézményi frissítésének dátuma: 2024. 01. 22.

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (fels tagozat)

2. Fenntartó adatai

Fenntartó: Kaposvári Tankerületi Központ
Fenntartó címe: 7400 Kaposvár, Szántó utca 5.
Fenntartó típusa: tankerületi központ
Képviselő neve: Sinka Szilvia
Telefonszáma: +36 (82) 795-225
E-mail címe: szilvia.sinka@kk.gov.hu

3. Az intézmény m kód feladatellátási helyei

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola (7562 Segesd, Iskola utca 1.)

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (fels tagozat)

4. Intézmény statisztikai adatai

Összesítő táblázat az ellátott feladat szerint

2023-es statisztikai adatok alapján

	Összes feladatellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitólétszáma				F munkaviszony keretében pedagógus, oktató munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Sikeres szakmai vizsgát	Sikeres érettségi vizsgát	Osztályt erem, szaktanterem/csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nem pedagógus munkakörben dolgozók nyitólétszáma	
		Összesen	ebb 1			Összesen	ebb 1 n k	tett tanulók száma	tett tanulók száma			Összesen	ebb 1 n k
			leányok	integráltan és külön csoportban nevelt, oktatott sajátos nevelési igényűek	felntektatásban, szakképzésben felntképzési jogviszonyban résztvevők								
Óvoda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Általános iskola	1	153	67	28	0	18	17	0	0	13	8,00	8	7
Szakképző iskola (kifutó szakközépiskola)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Szakiskola, készségfejlesztő iskola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Gimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Technikum, szakgimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Fejlesztő nevelés - oktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Összesen (s01+s02+...+s07)	1	153	67	28	0	18	17	0	0	13	8,00	8	7
Alapfokú művészetoktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Kollégium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Logopédiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Nevelési tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Szakértői bizottsági tevékenység	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Konduktív pedagógiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Gyógytestnevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Pedagógiai-szakmai szolgáltatások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Kiegészítő nemzetiségi nyelvoktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Kiegészítő nemzetiségi óvodai nevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0

Pedagógusok, oktatók számának nyitóállománya munkaidő szerint, oktatási szintenként - összesítő táblázat
2023-es statisztikai adatok alapján

Középfokú végzettség óvodapedagógus																				
Szakoktató																				
Pedagógus képesítéssel rendelkező, egyéb felsőfokú végzettség																				
Jogszály alapján pedagógus képesítést nem igénylő																				
Összesen (s01+s02+...+s12)	1	1	0	0	0	9	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	18

Köznevelési alapeladatellátásban nevelési és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben dolgozók létszáma, nyitóadatok - összesítő táblázat

2023-es statisztikai adatok alapján

	Teljes munkaidős		Rész munkaidős		Teljes és rész munkaidős összesen		M megbízásos jogviszony (megbízási szerződés)	
	Összesen	ebb 1 n	Összesen	ebb 1 n	Összesen (o01+o03)	ebb 1 n (o02+o04)	Összesen	ebb 1 n
Összesen (s02+s03+...+s21)	3	3	0	0	3	3	2	0
Titkár (óvodatitkár, iskolatitkár, kollégiumi titkár, egyéb titkár)	1	1	0	0	1	1	0	0
Dajka								
Gondozón és takarító								
Laboráns								
Pedagógiai asszisztens	2	2	0	0	2	2	0	0
Gyógy pedagógiai asszisztens								
Könyvtáros								
Szakorvos								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szabadidő-szervező								
Pszichopedagógus								
Munkaszaki vezető								
Jelmez és viselet-táros								
Ápoló								
Hangszerkarbantartó								
Úszómester								
Rendszergazda	0	0	0	0	0	0	2	0
Pedagógiai felügyelő								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szociális munkás								
Gyógytornász								

Az intézmény kompetenciamérési adatai az elmúlt két évben 1

<https://okm.kir.hu/fit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

Az intézmény feladatellátási helyeinek kompetenciamérési adatai az elmúlt két évben 1

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola

<https://okm.kir.hu/fit/getJelentes.aspx?tip=t&id=201315&th=001>

5. Általános adatok

A felvételi lehetőségekről szóló tájékoztató:

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyamok osztályfőnökeinek véleményét.

A beiratkozásra meghatározott idő:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (7) bekezdése alapján az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra jogszabályban meghatározott időszakban kell beíratni.

A beiratkozásra meghatározott időt az iskola honlapján, a helyi kábeltelevízióban és az óvodákban a hirdető táblákon tesszük közzé.

A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma:

A 2023-2024-es tanévben intézményünkben évfolyamonként egy osztály indítását engedélyezte a fenntartó.

Köznevelési feladatot ellátó intézményegységenként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcíme és mértéke, továbbá tanévenként, nevelési évenként az egy főre megállapított díjak mértéke, a fenntartó által adható kedvezmények, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is:

Térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség intézményünkben nincs.

A fenntartó nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításai és időpontjai:

2023. augusztus 15.

Minden feladat és tevékenység mögött megjelenik a pedagógiai cél.

Az országos kompetenciamérésen született eredmények elmaradtak az országos átlaghoz képest.

A lemorzsolódási mutatókon is javítani kell, ezért az intézmény bekerült az ILMT PR-be.

Az intézmény a 2023-2024-es tanévtől részt vesz az iskola programjában.

A köznevelési alapeladattal kapcsolatos - nyilvános megállapításokat tartalmazó - vizsgálatok, ellenőrzések felsorolása, ideje, az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek nyilvános megállapításai, egyéb ellenőrzések, vizsgálatok nyilvános megállapításai:

A nevelési-oktatási intézmény nyitva tartásának rendje:

Az iskola épületei szorgalmi időben hétfőtől péntekig reggel 7:00 órától délután 18:00 óráig tartanak nyitva. A munkaidő kötetlen szerződés alapján az iskolaépület sportcélú helyiségei ettől eltérő időpontban, illetve szombaton és vasárnap is nyitva tarthatók.

Éves munkaterv alapján a nevelési évben, tanévben tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjai:

Tanévnyitó ünnepség	2023.09.01.
Aradi vértanúk napja	2023.10.06.
Közvéleménykutatás napja	2023.10.20.
Mikulás	2023.12.06.
Karácsonyi megemlékezés	2023.12.21.
Farsang	2024.02.09-10.
A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja	2024.02.23.
Nemzeti ünnep	2024.03.08.
Forradalom és Szabadságharc ünnepe	2024.03.14.
Költészet napja	2024.04.11.
Megemlékezés a Holokauszt áldozatairól	2024.04.16.
Gyermeknap	2024.05.31.
A nemzeti összetartozás napja	2024.06.04.
Közalkalmazotti nap	2024.06.07.
Ballagás	2024.06.22.
Tanévzáró	2024.06.28.

A pedagógiai-szakmai ellenrzések megállapításai a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával:

A 2023. március 14-én lezajlott intézményi tanfelügyeleti látogatás megállapításai

1. Pedagógiai folyamatok

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

Az ellenrzés és a mérés, értékelés eredményeinek rendszeres visszacsatolása.

Kiemelked tevékenységek

Az intézményi stratégiai dokumentumok és a köznevelési célok összhangjának megvalósulása. A stratégiai tervek megvalósulásának el segítése a tanévekre bontott éves tervek alkalmazásával. Az éves tervek és a beszámolók összhangjának megvalósulása. A pedagógiai folyamatok követhet k a pedagógusok és az intézmény dokumentumaiban.

2. Személyiség- és közösségfejlesztés

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

A pedagógiai programmal összhangban lév önálló tanulástámogatási gyakorlat megvalósítása, az önálló tanulásmegosztás támogatása.

Kiemelked tevékenységek

A tanulók szociális hátrányainak enyhítésére kidolgozott rendszer m ködtetése. A pedagógiai programmal összhangban álló egészséges és környezettudatos életmódra nevelés támogatása. A pedagógiai programban megfogalmazott közösségfejlesztési feladatokkal összhangban lév tanulókkal együttm ködés támogatása.

3. Eredmények

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

Kidolgozott és gyakorlatban m köd a tanulók tanulási útjának követése.

Kiemelked tevékenységek

Az eredményességi mutatók nyilvántartása, az eredmények rendszeres elemzése és azok visszacsatolásának megvalósulása. A bels és küls mérési eredmények intézményi szint közös elemzése, a szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása.

4. Bels kapcsolatok, együttm ködés, kommunikáció

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

Rendszeres bels tudásmegosztáson alapuló továbbképzések szervezése.

Kiemelked tevékenységek

Folyamatos és hatékony, több csatornán m köd kommunikációs rendszer m ködése.

5. Az intézmény küls kapcsolatai

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

Partnerekkel való együttm ködés formáinak szabályozása és ennek megfelel dokumentálása.

Kiemelked tevékenységek

A pedagógiai program céljainak megvalósítását támogató partneri kapcsolatok kialakítása. Az intézmény közéletben való részvétele nyomon követhet .

6. A pedagógiai munka feltételei

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet tevékenységek

Átgondolt, tervezett, az intézmény pedagógiai értékeinek, céljainak megfelel humáner forrás-szükséglet biztosítása.

Kiemelked tevékenységek

Rendszeres és nyomon követhet IKT-eszközhasználat. Az intézmény hagyományápoló, hagyományteremt tevékenysége megvalósul. Szabályozott felel sség- és hatáskörmegosztás. A munkatársak döntéssel készítésbe való bevonása.

7. A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

A kompetencia értékelése:

Fejleszthető tevékenységek

A képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Kiemelkedő tevékenységek

A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban meghatározott célok és a pedagógiai program összhangja.

Utolsó frissítés: 2023. 12. 13.

6. Speciális közzétételi lista iskolai feladatot ellátó intézményeknek

Az országos mérés-értékelés évenkénti eredményei :

<https://okm.kir.hu/fit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

A tanulók le- és kimaradásával, évfolyamismétlésével kapcsolatos adatok:

Tanulók létszáma 152 f

szülői kérésre az 1. évfolyamot ismétli 2 f

évfolyamismétlésre utasított 2 f

sikertelen javítóvizsgát tett 3 f

Összes évfolyamismétli 7 f

Kimaradás – 16. életévét betöltötte, tankötelezettsége megszűnt 0 f

Közéiskolákban - évenként feltüntetve - az érettségi vizsgák átlageredményei:

https://www.oktatas.hu/koznevelis/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/erettsegi_statistikak/!DARI_ErettsegiStat/oh.php?id=kir_int_mod&int_omkod=201315

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások igénybevételének lehetősége:

Az osztályok száma szerint rendelkezésre álló választható összes órakeret és az egyéni felzárkóztatásra fordítható órakeret számát minden tanévben az iskola éves munkaterve tartalmazza.

Választható foglalkozások csoportjai:

- sport, játék
- tehetséggondozó
- felzárkóztató
- művészeti
- közlekedési
- szaktárgyi szakkörök.

Szervezésüknel figyelembe vesszük a szülőket, tanulók igényeit, a tantestület kínálta lehetőségeket és az engedélyezett óraszámokat.

A tanórán kívüli foglalkozásokra az előző év májusában lehet jelentkezni, melyet, ha a tanév indításánál megérkezik a tanuló, a tanévben kötelező számára a részvétel.

A hétfői házi feladatok és az iskolai dolgozatok szabályai:

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtött munkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

A tanulószobai és napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését, és ellenőrzi,

segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.

Hétvége el tt, péntekr l hétf re, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen id a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az szi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az id szakra csak szorgalmi feladat adható.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- a tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- a hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi min sítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehet séget kell adni szóbeli feleletre is, és min sítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

- Év eleji felmérés. Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellen rzése. Ha nem el zi megismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

- Rövid írásbeli számonkérés. Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellen rzi. 15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenérték .

- Témazáró dolgozat. A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás- képes tudását méri. Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható és összefoglalásnak kell megel znie. A megíratás id pontját, témaköreit a diákokkal el re tudatni kell.

- Év végi felmérés. A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megel znie, el re be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenérték .

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje:

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,

- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az el írtnál rövidebb id alatt tehet eleget,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevel testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevel testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet el írásaiban szerepl szabályok szerint kell megszervezni.

6. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-ét l augusztus 31-éig terjed id szakban, osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megel z három hónapon belül kell a vizsgaid szakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák id pontjáról, helyér l és követelményeir l a vizsgázót és a törvényes képvisel jét a vizsgára történ jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK OSZTÁLYOZÓ VIZSGÁHOZ

1. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

Éneklés:

A tanuló

- tudjon 20 népdalt vagy gyermekdalt önállóan énekelni
- csoportmunkában aktívan vegyen részt

Zenehallgatás:

- ismerje a közös zenehallgatás szabályait, feltételeit
- tudja használni a ritmushangszereket
- legyen képes a zenei élmények megjelenítésére szóban, vizuálisan

Improvizáció:

- aktívan vegyen részt a játékos készségfejlesztésben

Zenei ismeretek:

- tudja elhelyezni a szolmizációs hangok helyét a vonalrendszerben / szó-mi-lá /
- törekedjen a pontos és szabályos kottakép kialakítására
- legyen képes egy adott ritmusmotívumot egyenletes metrumban, tapssal megszólaltatni /negyed, nyolcad, negyedérték szünet / és lejegyezni

Etika:

A tanuló ismeri legfontosabb személyes adatait, fel tudja sorolni küls tulajdonságait. Megfelel beszédmóddal tudja felvenni a környezetében lévő személyekkel a kapcsolatot. Beszélgetés során betartja az udvarias társalgás szabályait.

Aktívan részt vesz a hagyományok ápolásában.

Védi és ápolja a körülötte lévő világot.

Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és virtuális világot.

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és rövid írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés.

A teljes magyar ábécé kisbetűinek és nagybetűinek felismerése, olvasása, a magyar ábécé kisbetűinek írása, kapcsolása.

Szavak hangokra bontása, adott hangok helyének keresése szavakban.

Szókapcsolatok, mondatok, rövid szöveg megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, rajzkészítés. Néhány mondatos szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

Szavak, szó szerkezetek helyes leírása másolással, tollbamondással. A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása.

Mondat tagolása szavakra.

Matematika:

- korong, pálcika segítségével tudjon összehasonlítani elemeket 20-as számkörben
- két-három tárgy szétválogatása konkrét tulajdonság alapján, halmazalkotás
- a matematikai jeleket +, -, =, <, >, helyesen használja, ismerje
- megtalálja számok helyét a számegyenesen 20-as számkörben
- számok alaki értékét ismerje, írja, olvassa, rendezze sorba 20-as számkörben
- ismerje fel a páros és páratlan számokat, tudja a számok szomszédjait 10-es számkörben
- tudja az összeadást és kivonást szóban és tevékenységgel elvégezni a 20-as számkörben
- tevékenységgel végezze a pótlást, bontást 20-as körben
- egyszer szöveges feladatot értelmezzen tevékenységgel
- ismerje az irányokat (elül, mögötte, alatt, fölött, mellett, között, jobbra-balra)

- a síkbeli alakzatok közül ismerje fel a háromszöget, a négyzetet és a kört
- a mértékegységek közül ismerje a méter, kilogramm, liter, óra jelét, nevét, tudjon példákat mondani arra, hogy mit mérünk vele
- tudja megállapítani halmazok számosságát
- tudja összehasonlítani a mennyiségeket(több, kevesebb, mennyivel több, mennyivel kevesebb)
- tudjon képr l m veleteket írni
- tudjon adatokat leolvasni egyszer diagramról
- tudjon egyszer szabályú sorozatot folytatni
- tudja alkalmazni a számolást könnyít eljárásokat
- ismerje fel a számok tulajdonságait(egyjegy , kétjegy , páros, páratlan, kerek szám, teljes kétjegy)

Vizuális kultúra:

- Ismerje az el írt eszközöket és azokat rendeltetésszer en tudja használni. (ceruza,színes ceruza, tempera, ecset, zsírkréta, filctoll)
- Tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- Ismerje fel a f színeket, feketét, fehéret.
- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni gyurmával.
- Fejl djön esztétikai érzéke.
- Tudja mi az a pont, egyenes, görbe, kör.

Technika és tervezés:

- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök balesetmentes használata.
- Ismerje a lakás és a tanterem berendezési tárgyait és azok rendeltetésszer használatát.
- Tudjon nagyságot, hosszúságot viszonyítani, összehasonlítani.(kisebb- nagyobb, hosszabb- rövidebb)
- Ismerje és nevezze meg a környezetében el forduló anyagfajtákat (papír, fonal, fa, fém).
- Tanítói segítséggel és érzékszervi megfigyelés alapján nevezze meg a papír, a fonal, a fa és a fém néhány tulajdonságát.
- Ismerje a gyalogos közlekedés alapvet szabályait.
- Legyen képes az útesten biztonságosan átkelni irányítással és anélkül.
- Elvárás, hogy tudatosuljanak a közlekedési veszélyforrások.
- Alkalomhoz ill kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés:

- Aktívan és örömmel vegyen részt a testnevelés órákon.
- Meglév mozgáskészletét b vítse, ismerkedjen meg új mozgáselemekkel.
- Ismerje a tanórai gyakorlás során alkalmazott jeleket (taps, sípszó, kézfeltartás stb.).
- Legyen képes alakzatok felvételére és változtatására az utasításnak megfelelő en.
- A gimnasztikai feladatokat teljesítse utánzással.
- Sajátítsa el az alapvet mozgáskészségeket:(járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás stb.)
- Tudjon 10 percig kitartóan futni játék közben is.
- Tanulja meg az ugrókötelhajtást.
- Tanulja meg a hajító mozdulatot.
- Ismerkedjen meg a kötélmászással.
- Ismerkedjen meg a labdaátadások, labdavezetések különböz fajtáival.
- Ismerkedjen meg különböz labda ill. testnevelési játékokkal.

2. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

Éneklés:

A tanuló

- tudjon 20 népi mondókát, gyermekdalt, népdalt önállóan énekelni
- törekedjen a dalok bátor, kifejező adására
- legyen aktív a csoportmunkában

Zenehallgatás:

- ismerjen fel a tanult hangszerek közül néhányat a hangszerükön (zongora, furulya)
- ismerjen a jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dalokat
- legyen képes a zenei élmények megjelenítésére szóban, vizuálisan

Improvizáció:

- aktívan vegyen részt a játékos készségfejlesztésben, a saját név ritmikái megjelenítése

Zenei ismeretek:

- ismerje fel és hangoztassa a tanult ritmusértékeket, dallamhangokat önállóan / tá (negyedérték), titi (nyolcadpár), szün (negyed szünet), táá (félérték) és szüün (félérték szünete) /
- adott dó helyvel tudja elhelyezni a tanult hangokat a vonalrendszerben (dó, ré, mi, szó, lá, alsó lá)
- törekedjen a pontos, szabályos kottakép kialakítására
- ismerje a szolmizációs kézjeleket, tudjon kézjelrel énekelni
- ismerje és alkalmazza a 2/4-es ütemmutatót, ütemvonalat, záróvonalat, ismétlés jelet

Etika:

A tanuló ismeri személyes adatait, fel tudja sorolni családtagjait és azok legfontosabb adatait. Megfelelően tud kommunikálni a környezetében levő személyekkel, az illemszabályok betartásával.

Ismeri a családi és iskolai ünnepeket és hagyományokat. Aktívan részt vesz az ápolásukban. Fontosnak érzi a környezetvédelmet.

Érzelmait, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel ki tudja fejezni.

Tisztában van vele, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint .

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés a felnőkkel és a társakkal való kapcsolatokban.

Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ.

Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása. Ismert szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

A magyar ábécé ismerete, szavak, nevek betűrendnek megfelelő sorba rendezése. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése szóban és írásban. Szavak, szó szerkezetek, kijelentés és kérdés mondatok helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása. Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Szavak szótagolása, elválasztása.

Szöveg tagolása mondatokra.

A kijelentés és a kérdés mondat felismerése, megnevezése, helyesírása.

A szót és a toldalék felismerése, jelölése szavakban.

Megtanulásra javasolt memoriterek:

- Magyar népköltés: Hónapsoroló
- Weöres Sándor: Száncseng
- Móra Ferenc: A cinege cipője
- Petőfi Sándor: Anyám tyúkjá
- József Attila: Altató
- Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra

Matematika:

A tanuló

• képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;

• képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;

• halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;

- ?több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- ?néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- ?számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- ?tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X,);
- ?megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- ?meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- ?képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- ?tud kétjegy számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- ?a matematikai jeleket +, -, •, :, =, <, >, () helyesen használja;
- ?képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ?ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ?ismeri és helyesen alkalmazza a m veletvégzés sorrendjét;
- ?képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására m velettel;
- ?megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- ?képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- ?figyelme tudatosan irányítható;
- ?ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- ?képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- ?tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- ?képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- ?képes a hosszúság, az rtartalom, a tömeg és az id mérésére;
- ?ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- ?képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- ?felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- ?mérés során helyesen használja a mér eszközöket;
- ?felismeri növekv és csökken számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- ?felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- ?képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- ?tud adatokról megállapításokat megfogalmazni.

Vizuális kultúra:

Képzelt er , bels képalkotás fejl dése.

Az életkornak megfelel , felismerhet ábrázolás készítése.

Az alkotótevékenységnek megfelel , rendeltetésszer és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb kör figyelembevételével.

Tudjon ceruzával, színes ceruzával, zsírkrétával, vízfestékekkel, vegyes technikával dolgozni.

Formálás gyurmából, tudjon papírt nyírni, ragasztani és origami jelleg en hajtogatni egyszer bb esetekben.

Nyomtatás, nyomhagyás papírral, természettel és levéllel. Ismerje az egyszer bábkészítési technikákat. Konstruálás talált tárgyakból (pl.: termékekb l, dobozokból, textilekb l).

A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejez alkotások létrehozása.

Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.

Alkotótevékenység és látványok, m alkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika és tervezés:

A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemz inek felsorolása.

Tapasztalatok az ember természetátalakító (épít és romboló) munkájáról.

A család szerepe, id beosztása, családtagok munkamegosztása.

Alapvet háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Egészséges veszélyérzet alakulása.

Példák ismerete az egészséges, korszer táplálkozás és a célszer öltözködés terén.

A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. Képlékeny anyagok, papír, fa, textil legfontosabb tulajdonságainak ismerete. A felsorolt anyagok magabiztos alakítása.

Célszerű takarékoság lehet ségeinek ismerete.

Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Igény a mozgásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Legyenek ismeretei a népi hagyományok köréből a jeles napokhoz kapcsolódóan.

A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Testnevelés:

- Aktívan és örömmel vegyen részt a testnevelés órákon.
 - Meglévő mozgáskészletét bővítsse, ismerkedjen meg új mozgáselemekkel.
 - Ismerje a tanórai gyakorlás során alkalmazott jeleket (taps, sípszó, kézfeltartás stb.).
 - Legyen képes alakzatok felvételére és változtatására az utasításnak megfelelően.
 - A gimnasztikai feladatokat teljesítse utánzással.
 - Sajátítsa el az alapvető mozgáskészségeket:(járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás stb.)
 - Tudjon 10 percig kitartóan futni játék közben is.
 - Tanulja meg az ugrókötélhajítást.
 - Tanulja meg a hajító mozdulatot.
 - Ismerkedjen meg a kötélmászással.
 - Ismerkedjen meg a labdaátadások, labdavezetések különböző fajtáival.
- Ismerkedjen meg különböző labda-, ill. testnevelési játékokkal.

3. ÉVFOLYAM:

Ének-zene:

Éneklés:

A tanuló

- tudjon 20 gyermekdalt, népdalt önállóan énekelni
- ismerje a tanult népszokások hagyományait, szokásrendjét
- legyen aktív az órai tevékenységben

Zenehallgatás:

- legyen képes megkülönböztetni a hangszercsoportokat hangzásuk alapján
- ismerjen a tanult jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dalokat
- tudja kifejezni a zenei élményeit szóban, vizuális formában is
- a gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar hangzását azonosítani tudja

Improvizáció:

- tudja a tanult párosítók, leánykérlek szövegét adott helyen megváltoztatni
- legyen aktív a játékos készségfejlesztő gyakorlatokban
- képes ritmussort alkotni

Zenei ismeretek:

- törekedjen a szabályos kottakép kialakítására
 - tudja elhelyezni adott dó helyvel a tanult dallam,- és ritmuselemeket a vonalrendszerben
- / önálló nyolcad és szünete, szinkópa, egész kotta és szünete ; alsó szó, felső dó' /

Etika:

A tanuló ismeri és fel tudja sorolni saját külső és belső tulajdonságait, és késztetést érez fejlesztésükre.

Ismeri és alkalmazza a csoportos beszélgetés szabályait. Tartós kapcsolatait ápolni tudja és konfliktusok megoldására törekszik.

Ismeri a magyar ünnepeket és kötik a magyar kultúrához, de elfogadja más népek kultúráját.
A közösségi szabályokat ismeri, betartja és részt vesz a szabályalkotásban.
Védi a Föld kincseit, értékeit.

Digitális kultúra:

A digitális környezet elemeinek megnevezése, a számítógép főbb részeinek ismerete.
A megismert digitális eszközök megnevezése, főbb funkcióinak felsorolása.
Egyszerű rajzos és szöveges dokumentumok létrehozása.
Információkeresés az interneten kulcsszavak segítségével.
Ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban.
Algoritmusok értelmezése, adott problémához algoritmus választása.

Környezetismeret:

- iránytű segítségével megállapítja és megnevezi a fő- és mellékvilágtájakat;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, domboság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen el állítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájtait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fő városát, és ezeket megtalálja a térképen is.
- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmus szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett problémával kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.
- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő állatok közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldegyes, gyümölcsös esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző állatokat, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt jellemzők alapján csoportokba rendezi azokat;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- megfigyeléseit mérésekkel (például időjárás elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével (például láb- és csípőtípusok) egészíti ki;
- felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások
- vezetnek környezetünk károsításához. Egyéni és közösségi környezetvédelmi cselekvési formákat ismer meg és gyakorol közvetlen környezetében (pl. madárbarát kert, iskolakert kiépítésében, fenntartásában való részvétel, iskolai környezet kialakításában, rendszerben tartásában való részvétel, települési természet- és környezetvédelmi tevékenységben való részvétel);
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. hulladékminimalizálás – anyagtakarékosság, újrahasználat és felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, főszerveit, ismeri ezek működését, szerepét;

- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségtüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

Magyar nyelv és irodalom:

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondatral. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása.

Az igeik, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása.

Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Az írás eszközsztílus használata.

Pontos, megfelelő tempójú hangos olvasás.

Az ige, igeidő, igeragozás fogalmának ismerete.

A főnév és a főnév fajtái, fogalmának ismerete.

A melléknév fogalmának, a melléknév fokozásának elsajátítása.

A tanult szófajokhoz kapcsolódó helyesírási ismeretek alkalmazása.

Matematika:

•Személyek, tárgyak, képek, alakzatok, jelek, számok válogatása választott vagy adott szempont, tulajdonság szerint.

•Elemek közös tulajdonságának felismerése.

•Elemek tulajdonságainak tagadása, a logikai „nem” használata.

•Elemek elhelyezése halmazábrában, a halmazábra egyes részeinek jellemzése.

•Elemek sorozatba rendezése az egyező és eltérő tulajdonságok száma alapján.

•Állítások igazságának, hamisságának eldöntése.

•Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzet felismerése, arra megoldás keresése.

•A hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveg önálló értelmezése.

•Hétköznapi problémákkal kapcsolatos szöveges feladatok értelmezése, megoldása.

•Adatok gyűjtése, azok megkülönböztetése.

•Szöveges feladatok ellenőrzése, nyelvi és matematikailag helyes válasz megfogalmazása.

•Szöveges feladatok alkotása feladatokhoz.

•Számok írása, olvasása 1000-res számkörben.

•Több, kevesebb ugyanannyi helyes használata.

•Képes számlálni egyesével, kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel oda-vissza 1000-res számkörben.

•Becslés használata.

•Számok nagyság szerinti sorba rendezése.

•Relációs jelek helyes használata.

•Számok helyének jelölése számegyenesen.

•Egyes, tízes, száz, ezres, páros, páratlan számszomszédok helyes megadása.

•Számok kerekítése tízesre, századra, ezresre.

•Római számjelek közül az I, V, X jelek ismerete és ezekből képezhető számok.

•Számok bontott alakjának felismerése és elállítása.

•Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmának ismerete.

•mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg; óra, perc mértékegységek ismerete.

•Mértékegységek átváltása.

•Különböző alakzatok területének és kerületének mérése.

•Különböző pénznemek ismerete 1000-res számkörben.

•Összeadás és kivonás értelmezése és megoldása 1000-res számkörben.

•Szorzás és osztás értelmezése és megoldása 1000-res számkörben.

•Műveleti sorrendek megoldása.

•Hiányos műveletek megoldása.

- Fejlesztés kerek tízesekkel, százassal, 1000-res számkörben.
- Írásbeli összeadás és kivonás megoldása.
- Írásbeli szorzás helyes megoldása egyjegy szorzóval.
- Törtrész, egységtört használata.
- Természetes számok és negatív számok összehasonlítása, értelmezése.
- Vonalzó, körz helyes használata alakzatok létrehozása közben.
- Meg tud nevezni síkidomokat és testeket.
- Téglatest, kocka tulajdonságainak felismerése.
- Tükörkép helyes el állítása.
- Irányok helyes használata.
- Szabályok felismerése, sorozatok folytatása.
- Évszakok, hónapok, napok, napszakok ismerete.
- Adatok kigyjtése.
- Biztos, lehet, de nem biztos, lehetetlen szavak helyes használata.

Vizuális kultúra:

- élmények, elképzelt, hallott történetek, szövegek részleteit, korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel egyszer en megjeleníteni: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját munkákat, képeket, m alkotásokat, mozgóképi részleteket szerepl k karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejez er szempontjából szövegesen elemel, összehasonlít;
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- egyszer eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszer makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszer eszközöket: báb, teret/díszletet, kelléket, egyszer jelmez készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítségével megfogalmazza és egyszer dramatikus eszközökkel eljátsza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- id beli történeteket egyszer vizuális eszközökkel, segítségével megjeleníti;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelt szerint átértelmez.
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelel tájékoztatást, meggy zést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez;
- egyszer , mindennapok során használt jeleket felismer;
- pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetev it, színeit;
- adott cél érdekében egyszer vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszer térbeli tájékozódást segít ábrát – alaprajz, térkép – készít.
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelel rövid mozgóképi közléseket segítségével elemel, a vizuális kifejez eszközök használatának tudatosítása érdekében;
- azonosítja a gyerekeknek szóló vagy fogyasztásra ösztönz , célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelt szerint átértelmez.

- saját munkákat, képeket, m alkotásokat, mozgóképi részleteket szerepl k karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejez er szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít;
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- id beli történéseket egyszer vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböz technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböz egyszer anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál;
- különböz alakzatokat, motívumokat, egyszer vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböz vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- gy jtött természeti vagy mesterséges formák egyszer sítésével, vagy a magyar díszít m vészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

Technika és tervezés:

- adott szempontok alapján egyszer bb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszer szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során el készít , alakító, szerel és felületkezel m veleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kit zött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a kés bbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- szelektíven gy jti a hulladékot;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megel zésük módját;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- társaival munkamegosztás szerint együttm ködik a csoportos munkavégzés során;
- ismeri a környezetében fellelhet , megfigyelhet szakmák, hivatások jellemz it.
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- ismeri az egészségmeg rzés tevékenységeit.
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehet ségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- rendelkezik az életkorának megfelel szint probléma-felismerési és probléma-megoldási képességgel.

Testnevelés:

El készít és preventív mozgásformák

Egyszer , általános bemelegít gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

A nyújtó, er sít , ernyeszt és légz gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

A gyakorláshoz szükséges egyszer bb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

Az alapvet tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

A testnevelés órán megfelel cip és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.

A játékok, versenyek során er söd személyes felel sség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszer en viselkedés terén.

Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvet hely- és helyzetváltoztató mozgások célszer , folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák célszer , folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejl dés pozitív élményének meger sődése.

A pontosság, célszer ség és biztonság igénnyé válása.

A sporteszközök szabadid s használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jelleg feladatmegoldásokban

A képességszintnek megfelel magasságú eszközökre helyes technikával történ fel- és leugrás.

Nyújtott karral történ támasz a támaszugrások során.

Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

A tempóváltozások érzékelése és követése.

A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jelleg feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető m veleteinek ismerete, precizításra törekedve történ végrehajtása, változó körülmények között.

A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az el készít játékok során.

Az egyszer véd és a támadó helyzetek felismerése.

Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.

A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

A sportszerű viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzd jelleg feladatmegoldásokban

A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.

A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

A szabadtéren, illetve speciális környezetben történ sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

4. ÉVFOLYAM

Angol nyelv:

A 4. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi funkciók a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello. Hi. Good morning. Goodbye. Bye-bye! See you.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thank you.)
- bemutakozás megfogalmazása (My name is ... I'm Nice to meet you.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your name? How old are you? I'm 9.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you?) és az érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry.) és arra történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like?)
- It's a/an.../ It's big. It's short.)
- igenl vagy nemleges válasz kifejezése (Yes. No.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know.)
- nem értés megfogalmazása (Sorry, I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Sorry, I don't understand. Pardon?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here. Read. Write.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Can you give me a pen? Yes. Here you are.)

A 4. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi elemek, struktúrák a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

- egyes szám első személyre vonatkozó jelen idejű kifejezések: (I'm ..., My name is..., I like, I don't like, I have got ..., I can see..., I'm wearing ...)
- valami létezésének vagy hiányának kifejezése jelen időben: There is / there are;
- birtoklás kifejezése jelen időben: 'have got' ige (I have/haven't got ... She has/hasn't got ... Have you got ...? Has she got ...?)
- birtoklás kifejezése: possessive 's (It's Marci's bag.)
- felszólító mód második személyben: (Come here., Don't shout.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú szabályos főnevek (dog, dogs), egy rendhagyó többesszámú főnév: child,

children;

- mennyiségi viszonyok: számok 1-20 között
- térbeli viszonyok: elöljárószavak (in, on, under)
- időbeli viszonyok: a hét napjai
- modalitás: a 'can' segédige (I can/can't swim.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszer köti szavak (and, but), a leggyakoribb személyes
- névmások (I, you, he, she, it) és birtokos névmások (my, your)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- megérti az élő szóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket;
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszer hallott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- beazonosítja a célzott információt az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó rövid, egyszer, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti szövegben;
- megérti az egyszer, rövid, írásos, akár autentikus, ismert témákhoz kapcsolódó, vizuális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket;
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszer, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti írott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszer, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál,
- mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
- ismeri a tanult szavak és állandósult szókapcsolatok célnyelvi normához közelítő kiejtését
- tanári minta követése által, vagy autentikus hangzó anyag, IKT-eszközök segítségével;
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő digitális tartalmakban, digitális
- csatornákon olvasott vagy hallott nagyon egyszer szövegekben is.

Ének-zene:

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni;
- a zenei produkciók kifejező adásmódján a pedagógus visszajelzése alapján alakít;
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
- hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
- hangterjedelme túllép az oktávon.
- emlékeztet 1 énekel legalább 40 magyar népdalt;
- emlékeztet 1 éneklő a Himnuszt;
- ismeri a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- aktívan részt vesz az iskola vagy a helyi közösség hagyományos ünnepein;
- a gyermek a dalokban megtalálja önmagát, és így azonosulni tud velük;
- érzékeli a lineáris és a vertikális történéseket a zenében
- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész érték kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3-es ütemet, valamint a pontozott fél érték kottát;
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókat, gyermekverseket;
- egyszer ritmussorokat rögtönöz.
- megismeri, éneklő és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.
- tanári segítséggel képes leírni egyszer ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszer dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- elmélyültebb lesz alapvető tájékozottsága a kottában;

- megtapasztalja a relatív szolmizáció lényegét;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképz gyakorlatoknál, hallásfejlesztésnél.

Etika:

- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
- ismeri a családi biztonság kereteit az ért bántalmazást, ismer néhány olyan segítőt bizalmi személyt, akihez segítségért fordulhat;
- felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait
- megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- megérti a családi szokások jelentőségét a családi összetartozás megélésében és bizalmi kapcsolatainak alakulásában, természetesnek tartja ezek különbözőségét;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.
- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
- megkülönbözteti a felnőttel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait;
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- társas kapcsolatait a bizalom, szeretet, együttműködés és felelősség szempontjából vizsgálja és értelmezi;
- ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket rendszerezni,
- érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat;
- ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, valamint az európai népek közös alapkulturájáról;
- különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermeki szükségleteket;
- tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről;
- mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
- felismeri, hogy miért szükséges az élő világ védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
- megismeri az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket és a hozzá kapcsolódó zsidó és keresztény bibliai szövegekre támaszkodó történeteket;
- megismer az egyes egyházi ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét, pünkösd, hanuka, pészah) kapcsolódó tartalmakat, jelképeket, szokásokat, néphagyományokat
- a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz.

Digitális kultúra

A digitális környezet elemeinek megnevezése, az online és offline környezet összehasonlítása.

A számítógép főbb részeinek megnevezése, a megismert digitális eszközök megnevezése, funkcióik felsorolása.

Egyszer rajzos és szöveges dokumentum létrehozása önállóan.

Adatgyűjtés az interneten személyekkel, állatokkal, növényekkel kapcsolatosan; kiválasztja a számára releváns információkat. Ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban; tisztában van a személyes adatok védelmének fontosságával és az online függőség jellemzőivel.

Algoritmusok értelmezése és végrehajtása, problémák megoldásához többféle algoritmus kipróbálása.

Környezetismeret:

- irányításhoz segítségével megállapítja és megnevezi a f - és mellékvilágításokat;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombosság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen elhelyezkedésüket állítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fő városát, és ezeket megtalálja a térképen is.
- a kísérletezés elemi lépéseit annak algoritmusa szerint megvalósítja;
- a tanító által felvetett problémával kapcsolatosan hipotézist fogalmaz meg, a vizsgálatok eredményét összeveti hipotézisével;
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás, égés, ütközés);
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- tanítói segítséggel égéssel kapcsolatos egyszerű kísérleteket végez. Csoportosítja a megvizsgált éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.
- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő állatok közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldegyes, gyümölcsöskert esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élő állatokat, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja hazánk természetes és mesterséges élőhelyein, életközösségeiben élő növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt jellemzőik alapján csoportokba rendezi azokat;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- megfigyeléseit mérésekkel (például időjárás elemek, testméret), modellezéssel, egyszerű kísérletek végzésével (például láb- és csőrtípusok) egészíti ki;
- felismeri, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához. Egyéni és közösségi környezetvédelmi cselekvési formákat ismer meg és gyakorol közvetlen környezetében (pl. madárbarát kert, iskolakert kiépítésében, fenntartásában való részvétel, iskolai környezet kialakításában, rendszerben tartásában való részvétel, települési természet- és környezetvédelmi tevékenységben való részvétel);
- elsajátítja olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. hulladékminimalizálás – anyagtakarékosság, újrahasználat és -felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségeket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

Magyar nyelv és irodalom:

Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg folyamatos felolvasása, a szövegfonetikai eszközök

használata. Szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés. Magyar költés és írók nevéhez a megfelelő művek kapcsolása, alkotásaik címének felelevenítése.

Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ.

Rendezett, egyéni írás. A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.

A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében (ige, főnév, melléknév, számnév). Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.

Az igealakok felismerése, az igekötő és igék helyesírása ismert szavak esetében.

A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.

A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása önellenőrzéssel.

Adott témáknak megfelelő könyvek megkeresése, használata a könyvtárban, nevelési segítséggel.

Megtanulásra javasolt memoriterek:

–Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok)

–József Attila: Mama

–Kölcsey Ferenc: Himnusz első két versszaka

–Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Matematika:

?Személyek, tárgyak, képek, alakzatok, jelek, számok válogatása választott vagy adott szempont, tulajdonság szerint.

?Elemek közös tulajdonságának felismerése.

?Elemek tulajdonságainak tagadása, a logikai „nem” használata.

?Elemek elhelyezése halmazábrában, a halmazábra egyes részeinek jellemzése.

?Elemek sorozatba rendezése az egyező és eltérő tulajdonságok száma alapján.

?Állítások igazságának, hamisságának eldöntése.

?Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzet felismerése, arra megoldás keresése.

?A hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveg önálló értelmezése.

?Hétköznapi problémákkal kapcsolatos szöveges feladatok értelmezése, megoldása.

?Adatok gyűjtése, azok megkülönböztetése.

?Szöveges feladatok ellenőrzése, nyelvi és matematikailag helyes válasz megfogalmazása.

?Szöveges feladatok alkotása feladatokhoz.

?Számok írása, olvasása 10000- számkörben.

?Több, kevesebb ugyanannyi helyes használata.

?Képes számlálni egyesével, kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel oda-vissza 10 000-es számkörben.

?Becslés használata.

?Számok nagyság szerinti sorba rendezése.

?Relációs jelek helyes használata.

?Számok helyének jelölése számegyenesen.

?Egyes, tízes, száz, ezres, páros, páratlan számszomszédok helyes megadása.

?Számok kerekítésre tízesre, százásra, ezresre.

?Római számjelek közül az I, V, X jelek ismerete és ezekből képezhető számok.

?Számok bontott alakjának felismerése és elállítása.

?Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmának ismerete.

?mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg; óra, perc mértékegységek ismerete.

?Mértékegységek átváltása.

?Különböző alakzatok területének és kerületének mérése.

?Különböző pénznemek ismerete 10 000-es számkörben.

?Összeadás és kivonás értelmezése és megoldása 10 000-es számkörben.

?Szorzás és osztás értelmezése és megoldása 10 000-es számkörben.

?Műveletisorrendek megoldása.

?Hiányos műveletek megoldása.

?Fejlesztés kerek tízesekkel, százasokkal, ezresekkel 10 000-es számkörben.

?Írásbeli összeadás és kivonás megoldása.

- ?Írásbeli szorzás helyes megoldása egy és kétjegy szorzóval.
- ?Írásbeli osztás egyjegy osztóval.
- ?Törtrész, egységtört használata.
- ?Természetes számok és negatív számok összehasonlítása, értelmezése.
- ?Vonalzó, körz helyes használata alakzatok létrehozása közben.
- ?Megtud nevezni síkidomokat és testeket.
- ?Téglatest, kocka tulajdonságainak felismerése.
- ?Tükörkép helyes el állítása.
- ?Irányok helyes használata.
- ?Szabályok felismerése, sorozatok folytatása.
- ?Évszakok, hónapok, napok, napszakok ismerete.
- ?Adatok kigy jtése.
- ?Biztos, lehet, de nem biztos, lehetetlen szavak helyes használata.

Vizuális kultúra:

- élmények, elképzelt, hallott történetek, szövegek részleteit, korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel egyszer en megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- saját munkákat, képeket, m alkotásokat, mozgóképi részleteket szerepl k karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejez er szempontjából szövegesen eleméz, összehasonlít;
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- egyszer eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszer makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszer eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszer jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszer dramatikus eszközökkel eljátszza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- id beli történéseket egyszer vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzeltés szerint átértelmez.
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelel tájékoztatást, meggy zést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszer , mindennapok során használt jeleket felismer;
- pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetev it, színeit;
- adott cél érdekében egyszer vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- saját kommunikációs célból egyszer térbeli tájékozódást segít ábrát – alaprajz, térkép – készít.
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- az adott életkornak megfelel rövid mozgóképi közléseket segítséggel eleméz, a vizuális kifejez eszközök használatának tudatosítása érdekében;
- azonosítja a gyerekeknek szóló vagy fogyasztásra ösztönz , célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzeltés szerint átértelmez.
- saját munkákat, képeket, m alkotásokat, mozgóképi részleteket szerepl k karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejez er

szempontjából szövegesen elemez, összehasonlítja;

- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- képek, m alkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- id beli történeteket egyszer vizuális eszközökkel, segítséggel megjeleníti;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;
- különböző egyszer anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszer vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- gy jött természeti vagy mesterséges formák egyszer sítésével, vagy a magyar díszít m vészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.

Technika és tervezés:

- adott szempontok alapján egyszer bb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszer szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során el készít , alakító, szerel és felületkezel m veleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kit zött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a kés bbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- szelektíven gy jti a hulladékot;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- társaival munkamegosztás szerint együttm ködik a csoportos munkavégzés során;
- ismeri a környezetében fellelhet , megfigyelhet szakmák, hivatások jellemzőit.
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- ismeri az egészségmeg rzés tevékenységeit.
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehet ségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szint problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.

Testnevelés:

- ?A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának ismerete.
- ?2-4 ütem szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekv , pontos és rendszeres kivitelezése.
- ?Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban.
- ?Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása.
- ?Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban.
- ?Mozgékony, hajlékony fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas és kéziszergyakorlatokkal.
- ?A biológiailag helyes testtartást és testsémát kialakító gyakorlatok végrehajtása önállóan.
- ?A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését szolgáló gyakorlatok helyes végrehajtása.
- ?Légz gyakorlatok végrehajtása.
- ?A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása.
- ?A szervezet általános bemelegítését szolgáló gyakorlatok megismerése.
- ?Egyszer gimnasztikai gyakorlatok zenére.
- ?Kúszások, mászások, átbújások bemutatása.
- ?Utánzó mozgások bemutatása különböző tornaszereken.
- ?Különböz vízszintes tornaszereken, rézsútos felületen és/vagy függ leges irányba történ kúszások, mászások.
- ?Törzsisom-er sítés az utánzó mozgások játékos felhasználásával, különböző tornaszereken.
- ?Akadálypályák teljesítése.
- ?Járások el re, hátra, oldalra és váltakozó irányokba, vegyes és aszimmetrikus kartartásokban.
- ?Járások egyensúlyveszt feladatokkal (támadójárás, járás törzsfordításokkal, el re és oldalra hajlításokkal).
- ?Járások sarkon, talpéleken, lábujjhegyen, különböző irányba és forgás közben.
- ?A Kölyökatlétika eszközeivel futófeladatok önálló alkotása.

- ?Saroklendítés, térdemelés futás közben síkon és kis akadályok felett, el re, hátra és oldalra karkörzésekkel kombinálva.
- ?Oldalazó futás keresztlépésekkel, szimmetrikus kartartásokkal.
- ?Állórajt kisebb távolságra különböz hangjelekre, érintésre, vizuális jelekre indulással.
- ?30 m síkfutás sávban az állórajt szabályai szerint lendületes átfutással a célvonalon id re.
- ?Futások különböz formában egyenesen, irányváltásokkal, fordulatokkal és íven, állandó vagy váltakozó lépéshosszal, ritmussal.
- ?Folyamatos futás 6-8 percen keresztül.
- ?Különböz labdák mozgatása kézben, átadása kézbe l kézbe társnak.
- ?A labda biztonságos elkapása vagy sebességének csökkentése párban.
- ?Megfelel labda pattintása különböz üt kkel, labda vezetése, átadása, célra ütése.
- ?Floorball, asztalitenisz, tollaslabda ütészmozdulatainak bemutatása.
- ?Egy választott üt s sportág játékszer gyakorlása.
- ?Gurulóátfordulások, zsugorfejállás végrehajtása.
- ?Mászókulcsolással mászás kötélén.
- ?A különböz méret és tömeg labdákkal labdavezetési, egy- és kétkezes gurítási, dobási, valamint a lábfej különböz részeivel rúgási feladatok.
- ?Dinamikusan változó méret , alakú játéktérleten egyszer fogó- és futójátékok által a játéktér határainak érzékelése.
- ?A sportjátékokat el készít testnevelési játékokban a támadó és véd szerepekhez tartozó ismeretek tudatos alkalmazása.
- ?Sportjátékok labda nélküli el készít jelleg mozgásainak gyakorlása.
- ?Labdafedezés gyakorlása 1-1 elleni labdabirtoklásra épül játékokban.
- ?Szerep- és párválasztó játékok bemutatása.
- ?Birkózó jelleg mozgásformák, illetve a grundbirkózás játékszabályainak ismerete.
- ?Küzd feladatok megnevezése.
- Úszás:
- ?Lebegés, merülés végrehajtása.
- ?Siklások, lábtempók háton és hason.
- ?Víz alatti úszások.
- ?Egy vagy több úszásnem elsajátítása.

5. ÉVFOLYAM:

Angol:

Az 5. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi funkciók a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés), napszoknak megfelel köszönés értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good afternoon! Good evening! Good night! Goodbye! Bye-bye! See you tomorrow!)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- bemutakozás és bemutatás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you. This is my friend.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdekl és (How are you?), hogylét iránti érdekl ésre történ reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.), bocsánatkérésre történ reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- f bb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. I like..., I don't like...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszer jellemzése (What is this? What is it like? It's short.../ It's yellow What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenl vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I am. No, I'm not., Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)

- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it?)
- alapvet érzések kifejezése (I'm happy/sad.)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- bet zés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- osztálytermi, tanulási környezetben használatos utasítások értelmezése és azokra történ reagálás (Come here, please. Read the text, please.)

Az 5. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi elemek, struktúrák a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

- létezés kifejezése jelen id ben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen id ben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérd mondatok, kérd szavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és possessive 's, valamint have got (my, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ..., I've got, she's got)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- id beli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), óra szerinti id pontok egyszer kifejezése, a hét napjai (It's eight., at 5 o'clock, at seven-thirty, on Monday)
- min ség kifejezésére szolgáló melléknevek, ellentétpárok, egyszer melléknevek fokozása, összehasonlítás: short-tall, She's nicer than...)
- modalitás: 'can', (I can/can't swim.)
- szövegösszetartó eszközök: nével k (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), köt szavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they...)

Dráma és színház

- Képes társaival együttm ködni
- Aktívan részt vesz a csoport- és egyéni munkában
- Az alapvet fogalmak ismerete (színházi foglalkozások, helyszínek)
- Irodalmi m vek egy-egy részletének közös dramatizálása, megjelenítése dramatikus tevékenységekkel pl.(bábozás)
- Képes dramatikus improvizációkra a tanár által megadott és/vagy a tanulók által létrehozott történetváz alapján

Ének-zene:

- A tanult dalok közül a tanuló 10 dalt/zenei szemelvényt énekeljen el emlékezetb l, kottából tudja szolmizálni azokat.
- A tanult dalokban ismerje fel a tanult tiszta hangközöket (prím, oktáv, kvart, kvint).
- Tudja a régi és új stílusú magyar népdalok f jellemz it.(kvintváltás; ereszked és kupolás dallamvonal; tempo giusto, parlando, rubato, mezzoforte)
- Hallás után ismerje fel a népzenei részletekben a tanult népi hangszereket: cimbalom, citera, teker lant, duda, doromb, furulya, tárogató, síp
- Ismerje fel és nevezze meg a kórusfajtákat, tudja a vegyeskar szólamait (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)
- Himnusz éneklése.
- Ismerje a zenei abc-t, a dúr és moll hangsort.
- Ismerje a ritmusértékeket (negyed, nyolcad, tizenhatod) és ritmusokat (nyújtott és éles, kis éles és kisnyújtott).
- A többször meghallgatott zenem vek közül 5-öt ismerjen fel hallás után.

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Dunántúli ugrós táncok

Kodály Zoltán: Hány János: Sej, Nagyabonyban; Székelyfonó: Kitrákotty mese; Karácsonyi pásztortánc: gyermekkar

Bartók Béla: Magyar képek: Este a székelyeknél; Ürögi kanásztánc; Román népi táncok: 6.,7. tétel

Bárdos Lajos: Régi táncdal - vegyeskar

Zene Mátyás király udvarából

J. S. Bach: Parasztkantáta: (Mer hahn en neueOberkeet)

W. A. Mozart: Egy kis éji zene; A- dúr zongoraszonáta - III. Török induló
Liszt Ferenc: Manók tánca
Johannes Brahms: V. magyar tánc
Mogyeszt Muszorgszkij: Egy kiállítás képei –Ódon várkastély; Tüilériák kertje
Farkas Ferenc: Régi magyar táncok – Lapockás tánc, Ugrós
Ligeti György: Sípbal, dobbal, nádi heged vel - dalciklus Weöres Sándor verseire
John Williams: Csillagok háborúja – induló

Etika:

- A testi, lelki egészség egységének felismerése a saját egészségi állapot nyomon követése;
- Az életkorra jellemző testi és szellemi fejlődés megfigyelése,
- Az emberek közötti hasonlóságok és különbségek felismerése,
- Az alapvető emberi viselkedésformák értékelése;
- Az önértékelés módjainak tudatosítása.
- Az egészséges és harmonikus életmód feltételei megfogalmazása;
- A pozitív és negatív hatások felismerése saját élethelyzetekben;
- Az egyéni sikerek értelmezése;
- Saját viszonyrendszerek vizsgálata, a szűkebb és a tágabb közösségek hatása a tanuló életére
- Az alapvető emberi érintkezések formáinak (viselkedés, verbális és non verbális kommunikáció, gondolatok kifejezése, alkotások) megismerése valós és virtuális terepen is;
- Kapcsolatok elemzése a támogatás, bizalom, szeretet, tisztelet, segítség szempontjából;
- Az érzelmeket is kifejező figyelmes kommunikáció gyakorlása;
- A legértékesebb családi szokások azonosítása;
- A családok sokszínű kulturális hátterének értelmezése;
- Tipikus családi szerepek, helyzetek és ezek értékelése;
- A társas kapcsolatok fontosságának hangsúlyozása
- Az ismeretlenek iránti bizalom vagy bizalmatlanság okai feltárása
- A virtuális kapcsolatteremtési formák véleményezése, a virtuális identitások lehetséges megismerési módjai
- A bizalom, támogatás, törődés, szinteség és a bántás megjelenési formáinak azonosítása
- A megértésre törekvő, egyenrangú kommunikáció gyakorlása

Digitális kultúra:

Algoritmizálás és blokkprogramozás

•Érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;

•Egyszerű algoritmusokat elemez és készít;

•Ismeri a kódolás eszközeit;

•Adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció

•Ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;

•Ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika

•Ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;

•Adatokat gyűjt szenzorok segítségével;

•Mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

•Egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés

•Egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;

•Ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

•Étikusan használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

?digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
?digitális képeken képkorrekciót hajt végre.
Az információs társadalom, e-Világ
?ismeri a digitális környezetet, az e-Világ etikai problémáit;
?ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.
A digitális eszközök használata
?célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
?önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
?önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhasználói szolgáltatásokat;
?használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

Magyar nyelv és irodalom:

Kommunikáció alapjai

- A kommunikáció tényezőinek megismerése, aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben.
- A kommunikáció nem nyelvi jeleinek megismerése, alkalmazása és üzenetének felismerése a mindennapi beszédhelyzetekben.
- A szóbeli és írásbeli szövegalkotási készség fejlesztése.
- A kommunikációs kapcsolat illemszabályainak tudatosítása, alkalmazása.

Nyelvi szintek I: Beszédhang, fonéma

- A beszédhangok képzésének megismerése, csoportosításának alapjai.
- Hangkapcsolódási szabályszerűségek (magánhangzó törvények) felismerése és alkalmazása.

Nyelvi szintek II: Szavak, szóösszetételek

- A szavak szerkezetének felismerése (szóelemek)
- A főbb szóelemek és funkciójuk (képző, jel, rag) felismerése, alkalmazása

Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan

- Betűrendbe sorolás megismerése, gyakorlása
- Az alapvető helyesírási szabályok megismerése, a megismert helyesírási esetek felismerése írott szövegekben, és tudatos alkalmazása a szövegalkotásban. (dátum, keltezés, elválasztás)
- Tájékozódás a könyvtárban, digitális és nyomtatott szótárak használata

Állandósult szókapcsolatok

- Az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások értelmezése, szerkezetének, használati körének megfigyelése.
- A leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetének megfigyelése a beszélt és írott szövegekben.

Hangalak és jelentés

- Az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű szavak, a rokon értelmű szavak, a hasonló alakú szavak, a hangutánzó és a hangulatfestő szavak jelentése, felismerése, alkalmazása.

Magyar nyelv és irodalom:

- Az élő beszéd tempójával egyező, folyamatos hangos és néma olvasás.
- Korosztálynak megfelelő szöveg megértése, kérdések, válaszok megfogalmazása szóban és írásban.
- A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása.
- Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma felismerése. Az epikai és lírai művek, a nép- és népköltészet jellemző vonásainak ismerete: a cselekmény részei, a szereplők, a szerkezet, a képiség, a zeneiség eszközei, az ütemhangsúlyos verselés.
- Személyes és olvasmányélmény egyszeri megfogalmazása elsősorban szóban.
- Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban.
- Leírás készítése tárgyról, személyről, tájról.
- Közös és egyéni szövegfeldolgozás.

Matematika:

Halmazok

Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése. – Két véges halmaz közös részének, illetve uniójának felírása, ábrázolása.

Matematikai logika, kombinatorika

– Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint és sorba rendezése különféle módszerekkel. – Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása. – Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata. – Néhány

elem összes sorrendjének felírása. – Valószínű ségi játékok, kísérletek során adatok tervszer gy jtése, rendezése, ábrázolása.

Számelméleti ismeretek, természetes számok

A 100 000-nél nem nagyobb természetes számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen, a tízes számrendszer ismerete. Természetes számok kerekítése. – A természetes számok összeadása, kivonása, szorzása többjegy szorzóval, osztása kétjegy osztóval.

Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. – Becslés, ellen rzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése. – Az egész számok halmazának ismerete, egyszer m veleteket a megfelel sorrendben elvégezni az egész számokkal; ellentett, abszolút érték felírása.

Geometria

Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete. – A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelel ábrák pontos szerkesztése. A körz , vonalzó célszer használata. – Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelez mer leges, mer leges és párhuzamos egyenesek. A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete. – Téglalap és a négyzet kerületének és területének kiszámítása.

Racionális számok

Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen. Törtek kétféle értelmezése összehasonlítása, összeadása, kivonása, szorzása, osztása természetes számmal. – Két-három m veletet tartalmazó m velet sor eredményének kiszámítása, a m veleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.

A mindennapi életben felmerül egyszer arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság felismerése, használata. – Szöveges feladatok megoldása következtetéssel (az adatok közötti összefüggések felírása szimbólumokkal).

Mérés és mértékegységek

Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszer esetekben.

A hosszúság, terület, térfogat, rtartalom, id , tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszer bb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Egyszer szöveges feladatok, függvények, sorozatok

Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása. – Egyszer bb grafikonok, elemzése. – Egyszer sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Egyszer diagramok értelmezése, táblázatok olvasása. – Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Technika és tervezés

-A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése

-A háztartás, a család mint gazdálkodási egység

-Családellátó tevékenységek munkaszervezése és munkamegosztása

-M szakai kommunikáció értelmezése és alkalmazása

-Digitális tervezés alkalmazása

-Véleményformálás támogatása a környezettudatos otthon kialakításáról

-Közlekedési rendszerek

-Az épületek rajzai

-Az épületek f bb szerkezeti elemei, anyaga, a tulajdonság és felhasználhatóság összefüggései

-A lakás stílusa, hangulata, helyiségek funkciói, térkapcsolatai, tájolása

-A tanórai tevékenységekhez köt d szakmák, foglalkozások, tanulási utak

-A táplálkozás jelent ségének értelmezése az egészségtudatos életvitelben

-Táplálkozás az egészségtudatos életvitelben

-Élelmiszerek, ételek, tápanyagok

-A felhasznált élelmiszerek eredete, forrásai, tulajdonságai

-Az ételkészítés, terítés, tálalás eszközei

-A magyar konyha értékei, hagyományai

-Textil alapanyagok és félkész termékek

-Szövött és hurkolt textíliák el állításának kézm ves technológiái és eszközei

-Textíliák díszítésének technológiái és eszközei

-Viseletek, hagyományok, hungarikumok

- Kreatív alkotás alkalmazása
- Design thinking (tervezési gondolkodás) lépéseinek alkalmazása problémamegoldás során
- Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünk érdekében

Természettudomány

- Az élő és élettelen anyag minőségi tulajdonságai
- Természetes és mesterséges anyagok tulajdonságai
- Az anyagok különböző halmazállapotai
- A halmazállapot-változás összefüggése a hőmérséklettel
- A víz fagyásakor történő térfogat-növekedés
- Halmazállapot-változások a természetben, a háztartásban és az iparban
- A növények életfeltételei
- A csapadékképzés folyamata
- Az olvadás és oldódás közti különbség
- A talaj szerkezete, felépítőelemei
- A talaj szennyeződése, pusztulása és védelme
- A víz tulajdonságai, megjelenési formái, szerepe az élő világ és az ember életében
- A levegő tulajdonságai, összetétele, szerepe az élő világ és az ember életében
- Az élő és élettelen anyag mérhető jellemzői
- Mérési eljárások, mérési eszközök használata
- Az időjárási elemek mérése, a mért adatok rögzítése, ábrázolása
- A napi és az évi középhőmérséklet, hőingás számítása
- Hazánkra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek leolvasása és értékelése
- A mágneses tulajdonságok megfigyelése
- Elektromos állapotban lévő testek kölcsönhatásai
- A villám keletkezése
- Mechanikai kölcsönhatások: hely- és helyzetváltoztatás
- Időtartam és időtartam mérése különböző dimenziójú skálákon
- Az időmértékegységei
- A Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás összefüggései
- A napszakok, évszakok váltakozása
- Térbeli tájékozódás fejlesztése valós környezetben és térképen
- Irány meghatározása térképen
- A valóság és a térképi ábrázolás összefüggései
- Felszínformák ábrázolása
- A méretarány és az ábrázolás részletessége közti összefüggés
- A térképek fajtái, jelrendszere
- Tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén
- Tájékozódás a földgömbön, nevezetesen szélességi körök
- Földrészek, óceánok, folyók, mellékfolyók, torkolat
- Legfontosabb hazai álló- és folyóvizek
- Budapest, a tanuló lakhelye és a szomszédos országok bejelölése a térképen
- Térképvázlat készítése ismert területről, terepi tájékozódás
- Az éghajlat elemei, időjárás-jelentés
- A forró, a mérsékelt és a hideg éghajlati övezet jellemzése
- A növények életfeltételeinek igazolása
- Ismert növények összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján
- Növényi részek (gyökér, szár, levél, virágzat, termés) és funkcióik megnevezése
- Lágy szárúak és fásszárúak testfelépítése
- Növények életciklusainak vizsgálata jellegzetes zöldsejtek, gyümölcsféléink példáján
- Biológiai védekezés formái a kertekben

Testnevelés:

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikaivégrehajtásának önálló alkalmazása
- 4-8 ütem szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekv pontos és rendszeres kivitelezése
- 2-3 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása tanári kontrollal
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) ismerete
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- Különböz testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló (kis tanári segítséggel) összeállítása, végrehajtása
- A terhelések utáni nyújtó gyakorlatok ismerete
- Egyszer és összetett gimnasztikai gyakorlatok zenére

Atlétikai jelleg feladatmegoldások

- Futóiskolai és futófeladatok egyenesen és íven, el re, hátra, oldalra mozgás közben 20–40 m hosszan
- Ugrófeladatok el- és felugrással, akadályokra és akadályok átugrásával
- Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekb l, térdel rajt 20–30 m kifutással id re, sprintfutások 30–60 m-en id re
- Váltófeladatok alsó és fels váltással párban és csapatban, helyben és mozgás közben
- Dobógyakorlatok 1–3 kg-os tömött labdával állásban
- Távolugrás lép technikával, rövid nekifutásból emelt elugró helyr l és elugró gerendáról 4–10 lépés nekifutásból
- Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül

Torna jelleg feladatmegoldások

- A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása
- Egyensúlyi elemek, gurulások, emelések, fellendülések, billenések, átfordulások végrehajtása
- Gimnasztikus elemek (csak lányok) – lépések, járások, testsúlyáthelyezések, szökkenések kivitelezése
- Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, eltér irányokba tornapadon
- Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélen), vándormászás lefelé; függeszkedési kísérletek
- Talajon: gurulóátfordulások el re-hátra különböző testhelyzetekb l különböző testhelyzetekbe, fejjállás, kézállásba fellendülés segítségadással, falnál és önállóan, repül gurulóátfordulás, híd, mérlegálláskísérletek
- Ugrószekrényen: keresztbe állított ugrószekrényen zsuporkanyarlati átugrás, guggoló átugrás. Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás után gurulóátfordulás el re, gurulóátfordulás el re ugródeszkáról történ elrugaszkodással

Sportjátékok

- a sportjátékok el készít kisjátékaiban tudatosan és célszer en alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszer , hatékony játék- és együttm ködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Testnevelési és népi játékok

- a sportjátékok el készít kisjátékaiban tudatosan és célszer en alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzd sportok

- a küzd jelleg feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszer en alkalmazza a támadó és véd szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;
- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben zhet mozgásformák

-ellen rözött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad leveg n, egyúttal tudatosan felkészül az id járás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;

-a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Úszás

-az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik;

-rendszeresen végez számára megfelel vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat;

-tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.

Történelem:

•ismeri az ókori mondavilág és világtörténelem, illetve a középkori világtörténelem és magyar történelem alábbi kiemelked alakjait, s legalább pár szóban meg tudja fogalmazni cselekedeteiket, jelent ségüket: Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Attila, Mózes, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Mohamed, Gutenberg, Álmos, Árpád, I.(Szent) István, I.(Szent) László, Könyves Kálmán, IV. Béla, Szent Margit;

•képes ismereteket szerezni személyes beszélgetésekb l, olvasott és hallott, valamint a különböz médiumok által felkínált szöveges és képi anyagokból;

•képes különbséget tenni a források között típus alapján;

•ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését (skor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modernkor), illetve az ókor és a középkor id határait (az ókor Kr.e. 3000 körül, kb. 5000 éve kezd dött, az els államok létrejöttével, a középkor Kr. u. 476-ban kezd dött, a Nyugatrómai Birodalom bukásával, és 1492-ben, Amerika felfedezésével ért véget)

•ismeri a következ kiemelten fontos események id pontját (évszámát):

Kr.e. 490 marathóni csata (kb. 2500 éve)

Kr. u. 476 Nyugatrómai Birodalom bukása

895 honfoglalás kezdete

(997)/1000-1038 I. István uralkodása

1222 Aranybulla kiadása

1241-1242 tatárjárás Magyarországon

1301 az Árpád-ház kihalása;

•képes kiszámolni (évszám alapján) hogy egy esemény hány évvel ezel tt történt;

•id rendbe tud állítani történelmi eseményeket (évszám alapján);

•képes használni különböz történelmi térképeket a fontosabb történelmi események következ helyszíneinek azonosítására, vaktérképen való elhelyezésére: Egyiptom, Nílus, Athén, Olümpia, Spárta, Marathón, Itália, Róma, Pannónia, Aquincum, Római birodalom, Jeruzsálem, Betlehem, Szentföld, Anglia, Franciaország, Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Esztergom, Visegrád, Buda, Székesfehérvár, Horvátország, Muhi, Német-római Császárság;

•képes történelmi mozgások (pl. hadmozdulatok, hadjáratok, népmozgások) nyomon követésére a történelmi térképen;

•különböz történelmi korszakok, történelmi kérdések tárgyalása során tudja használni a következ kulcsfogalmakat, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: történelmi forrás, állam, öntözéses földm velés, fáraó, piramis, hieroglifa, m vészet, vallás, többistenhit, demokrácia, birodalom, monda, provincia, rabszolga, népvándorlás, egyistenhit, Biblia, keresztény vallás, egyház, földesúr, lovag, nemes, uradalom, jobbágy, robot, pápa, szerzetes, kolostor, katolikus, város, polgár, céh, iszlám vallás, hunok, finnugor, törzs, vérszerz dés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások, vármegye, tized, ispán, Szent Korona, törvény, tatárok/mongolok; •felismeri a különböz korokra és régiókra jellemz tárgyakat, alkotásokat, mint pl. piramis vagy egy fáraó szobra – ókori Egyiptom, Parthenon vagy olümpiai Zeusz szobor képe – ókori Hellász, Colosseum vagy vízvezetékek képe – ókori Róma, (román vagy gótikus stílusú) templom vagy egy lovagvár képe – középkori Európa;

Vizuális kultúra:

Kifejezés, képz m vészet.

skori, ókori m vészetek. M alkotások felismerése, elemzése.

Vizuális kommunikáció.

Térbeli helyzetek, arányok, színviszonyok ábrázolása. Természeti és mesterséges formák elemz rajzi ábrázolása. F színek, mellékszínek. Színvázlat készítése: csendélet, tájkép festése.

Tárgy és környezetkultúra.

Állatábrázolás természeti környezetben. A legjellemz bb nézetek.

Forma és funkció kapcsolata. Formaredukció, a formák leegyszerősítése, átalakítása. Pozitív és negatív formák. Díszítő elemek tervezése. Farsangi álarcok, dekorációk tervezése a formák leredukálásával.

6. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

☞köszönési formák (üdvözlés és elköszönés), napszaknak megfelelő köszönés értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good afternoon! Good evening! Good night! Goodbye! Bye-bye! See you tomorrow!)

☞köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)

☞köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)

☞bemutakozás és bemutatás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you. This is my friend.)

☞információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)

☞hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)

☞hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)

☞bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)

☞bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)

☞jókívánások kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)

☞farsangi ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)

☞megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)

☞véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)

☞tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)

☞dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)

☞igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I am. No, I'm not., Yes, I do. No, I don't.)

☞tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)

☞nem értés megfogalmazása (I don't understand.)

☞visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)

☞alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)

☞akarát, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)

☞kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I borrow your pen, please? Yes, here you are. Sorry, I can't.)

☞javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)

☞meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)

☞kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)

☞betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)

☞osztálytermi, tanulási környezetben használatos utasítások értelmezése és azokra történő reagálás (Come here, please. Read the text, please.)

Az 6. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi elemek, struktúrák a legfontosabb angol nyelvű kifejezésekkel:

☞létezés kifejezése jelen id. ben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)

☞szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen id. ben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)

☞aktuális cselekvés, történés kifejezése jelen id. ben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)

☞létezés kifejezésének megértése múlt id. ben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)

☞cselekvés, történés kifejezésének értelmezése múlt id. ben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)

☞felszólító mód: egyes és többes szám 2. személyre vonatkozó felszólítások (Come here. Don't shout.)

☞kérdő mondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)

☞birtoklás: birtokos névmások és possessive 's, valamint have got (my, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ..., I've got, she's got)

☞mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)

☞mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)

☞mennyiségi viszonyok: megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek egyszer állító, tagadó és kérdő mondatokban (some,

any használata)

?térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)

?id beli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), id pontok (in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)

?min ségi viszonyok: rövid melléknevek középfoka, középfokú összehasonlítás (Tom's younger than Sue.)

?modalitás: 'can' segédige (I can/can't swim.)

?szövegösszetartó eszközök: nével k (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), köt szavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they...,), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások helyes értelmezése (somebody, nobody, everybody, something, nothing, everything)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

?az adott tématarományban megért egyszer , többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;

?az adott tématarományban létrehoz egyszer , többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi mondatot, néhány mondatos szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;

?az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelel interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Ének-zene:

-A tanult dalok közül a tanuló 10 dalt énekeljen el emlékezetből, kottából tudja szolmizálni azokat. A dalok témájához, karakteréhez igazodó tempók, éneklési módok megismerése.

-Tudja a régi és új stílusú magyar népdalok jellemzőit. (kvintváltás; ereszkedés és kupolás dallamvonal; tempo giusto, parlando, rubato, mezzoforte)

-Ismerje a magyar népdalok, acappella; kamaraének – társasének; versmegzenésítés jellemzőit.

-Ismerje a legelterjedtebb magyar népi hangszereket. (teker , duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp)

-A Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése.

-A tanult dalokban ismerje fel az új hangközöket (kis és nagy szekund, kis és nagy terc), ritmust (triola) és a tanult el adásmódokat.

-A tanult ritmusértékek b vitése a 16-od, kis éles és nyújtott ritmussal. Ismeri és használja gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket.

-Érzékeli a páros, páratlan és a váltakozó ütemet.

-A tanult dalokban ismerje fel a 6/8-os metrumot, adott zenei szemelvényben a különböző zenei formákat (visszatérses kéttagú forma, triós forma, rondóforma).

-Megkülönbözteti a dúr és moll hangzást.

-Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése. Módosító jelek ismerete.

-Ismerje a zenei abc-t,

-Tudja felsorolni a klasszikus zenekar hangszercsaládjait, és alapvet hangszereit nevezze meg. (fafúvók rézfúvók, vonós, üt s)

-A karmester és a karvezet különböző szerepének megértése.

-A többször meghallgatott zeneművek közül 5-öt ismerjen fel hallás után.

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Kapuvári verbunk (Magyar népzenei antológia)

Kodály Zoltán: Lengyel László – gyermekkar; Gergely-járás – részlet - Jobb az árpa – gyermekkar; Kállai kett s – vegyeskar, népi zenekari kísérettel; Mátrai képek - vegyeskar

Bartók Béla: Magyar képek – Medvetánc; Gyermeknek – Fa fölött, fa alatt

Hans Leo Hassler: Gagliarda - vegyeskar, olasz nyelven

Georg Friedrich Handel: Vízizene – D- dúr szvit I. tétel

Joseph Haydn: Üstdob szimfónia II. tétel

W. A. Mozart: A varázsfuvola - részletek

Erkel Ferenc: Hunyadi László – Palotás, Meghalt a cselszöv

Liszt Ferenc: 2. magyar rapszódia - részlet

Bedrich Smetana: Moldva – részlet

Benjamin Britten: Variációk és fuga egy Purcell témára (szimfonikus zenekar bemutatása)

Etika:

- Saját identitást képez néhány közösség mélyebb megismerése: nemzet, nemzetiség, nyelvi-kulturális közösség
- A segítség, együttérzés, tolerancia, egyenlőség, igazságosság, méltányosság, önzetlenség, felelősségvállalás jelentőségének vizsgálata a társas együttműködésben, és ezek hiányának a következményei
- Önkéntes, másokat segítő tevékenységek. Saját csoport kritikus szemlélet értékelése a befogadás-elfogadás valamint az értékteremtés szempontjából
- Az alapvető gyermekjogok megismerése
- Valós és virtuális közösségek írott szabályainak és íratlan szokásrendjének feltárása
- A közös szabályalkotás, a jó munkamegosztás, a vezető szerepének elemzése
- A társas élet lehetséges konfliktusainak okai, a konfliktusok kezelése
- A különböző életkörülmény emberek életmódjának összehasonlítása
- A környezetszennyezés jelenségének meghatározása, felfedezése, területei, hatása a Földre, az élő lényekre, köztük az ember életére
- A technikai fejlődés néhány területének feltárása, az ember életmódjára és -minőségére ható jellegzetessége
- A világ jelenéért és jövőjéért vállalható emberi felelősség néhány elemének megfogalmazása
- Saját és közösségi cselekvési lehetőségek tervezése a környezetvédelem érdekében
- A tény, a vélemény, a tudás, a hit, az értékítélet fogalmak értelmezése
- Az érték- és világnézeti különbségek azonosítása
- Néhány kulturális szabályozórendszer megismerése, ezek eredete és hatásai
- A lelkiismeret működésének megérzése, átérzése a döntésekben
- A környezetben fellelhető vallások néhány szokásának, ünnepének megismerése, ezen keresztül a világnézeti-kulturális sokszínűség tudatosítása

Digitális kultúra:

Algoritmizálás és blokkprogramozás

• érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;

• egyszerű algoritmusokat elemez és készít;

• ismeri a kódolás eszközeit;

• adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció

• ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;

• ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika

• ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;

• adatokat gyűjt szenzorok segítségével;

• mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

• egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés

• egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;

• ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

• etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

• digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;

• digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ

• ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;

• ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata

• célszerűen választja a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;

• önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;

?önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhő szolgáltatásokat;
?használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

Hon- és népismeret

?Önálló néprajzi gyűjtés nyomán, digitális archívumok tanulmányozásával bemutatja szülőföldje hagyományos értékeit.

?Eltudja készíteni a saját családfáját, a rokoni viszonyok, elnevezések használatával.

?Tudja időszalagon elhelyezni a saját családjába tartozó személyeket.

?Sorolja fel a településünkön jellemző mesterségeket, foglalkozásokat.

?Ismerje fel képek alapján a településünk emlékhelyeit, nevezetességeit.

?Tudja felsorolni településünk helyi hagyományait.

?Ok-okozati összefüggést állapít meg az eltérő természeti környezet és a különböző tájakon élő emberek eltérő életmódja között.

?Megállapításaiban rámutat a néphagyományok közösségformáló, közösségmegtartó erejére.

?Szöveges és képi források, digitalizált archívumok elemzése, feldolgozása alapján önálló előadásokat hoz létre, csoportos szerepjáték során reprodukálja a megismert szokásokat.

?Meghatározott helyzetekben önálló véleményt alkot, a társak véleményének meghallgatását követően álláspontját felül tudja bírálni, döntéseit át tudja értékelni.

?Felismeri képek alapján a tanult háztípusokat.

?Tudja összehasonlítani a korábbi idők családon belüli, korosztályok és nemek szerinti munkamegosztását a mai kor feladataival.

?Soroljon fel népi játékokat, tudja is eljátszani azokat.

?A megismert hagyományokat, népszokásokat tudja az adott ünnephez, jeles naphoz kapcsolni.

?Sorolja fel, hogy településünkön és iskolánkban milyen hagyományos közösségi és ünnepi alkalmakra szoktunk készülni, megemlékezni.

?Képek alapján tudja összehasonlítani a gyerekek ruházatát a hétköznapi és ünnepi viselet elemei alapján.

?Heti étrend készítése, a hagyományos paraszti táplálkozás jellemzőinek felsorolása.

?Régi képek, életképsorozatok alapján mondja el a századforduló városi életformájának jellegzetességeit.

?Életkorának megfelelő önálló alkotás keretében megjeleníti a magyar tudomány és kultúra eredményeit, a hungarikumokat.

?Térképen tudja megmutatni a határon túli magyar lakta területeket.

?Nevezze meg a magyar lakta területeken élő néprajzi csoportokat, nemzetiségeket.

?A megismert tájak közül egy kiválasztása, a választott táj kulturális jellemzőinek felsorolása.

?Tudjon felsorolni hungarikumokat.

?Térkép segítségével soroljon fel helyszíneket, amelyek a magyar kulturális örökség részei és sorolja fel a nemzeti parkokat.

?Készítsen prezentációt egy kiválasztott magyar művész vagy tudós életéről, munkásságáról és adja is előadás formájában.

?Településünkön lévő nevezetes épületek felsorolása.

Magyar nyelv és irodalom:

nyelvtani rész:

-Alkalmazza helyesen a nyelvi és nem nyelvi jeleket az élő beszédben.

-Ismerje az alapszófajokat – ige, főnév, melléknév, számnév, igenevek, névmások, határozószók -, és a hozzájuk kapcsolódó főbb helyesírási szabályokat.

-Tudja használni a nyelvi illemtan szabályaihoz alkalmazkodó beszédmódot iskolai helyzetekben.

irodalmi rész:

-Tudja megfogalmazni a mese és monda közti különbséget.

-Tudja elkülöníteni a ritmikus szöveget a prózától.

-Legyen képes egyszeri főbb meghatározást adni a következő fogalmakról: líra, epika, epizód, ballada, konfliktus, dal, elbeszél költemény, regény.

-Tudjon verscímetek Arany Jánostól.

-Tudja összefoglalni a Toldi tartalmát, felsorolni a főbb szereplőket, és jellemezni is őket.

-Tudja összefoglalni az Egri csillagok cselekményét, főbb szereplőit jellemezni és értelmezni kapcsolatrendszerüket.

Matematika:

Halmazok

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- véges halmaz kiegészít halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegegyenesen ábrázol.

Matematikai logika, kombinatorika

- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja.
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.

Számelméleti ismeretek, természetes számok

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezőszorzatát és felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- a természetes számokat osztók száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja.

Alapműveletek természetes számokkal, egész számokkal

- írásban összead, kivon és szoroz;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelre vonatkozó szabályokat fejből, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti;
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;
- a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelre vonatkozó szabályokat fejből, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti;
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;
- a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat.

Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok, azzal végzett műveletek

- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.
- elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becsülésével;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelre vonatkozó szabályokat fejből, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti.
- meghatározza konkrét számok reciprokát.
- elvégzi az alapműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becsülésével;
- írásban összead, kivon és szoroz;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelre vonatkozó szabályokat fejből, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti;
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;

• a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ.

• gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.

Arányosság, százalékszámítás

• felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;

• felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját;

• ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez köthető százalékszámítási feladatokat megold;

• ismeri az idő, tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az aránytartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;

• idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és aránytartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

Egyszerű szöveges feladatok, függvények, sorozatok

• egyismeretlenes első fokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;

• különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít;

• matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

• gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

• gyakorlati problémák megoldása során elforduló mennyiségeknél becslést végez.

• megoldását ellenőrzi.

• konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;

• felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;

• felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

• tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.

• sorozatokat adott szabály alapján folytat

• néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.

Mérés és mértékegységek

• meghatározza háromszögek és speciális négyszögek területét, területét;

• ismeri az idő, tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az aránytartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;

• egyenes hasáb, téglalest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti.

• síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat

Transzformációk, szerkesztések

• tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben;

• felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat;

• a szerkesztéshez tervet, elvezetéses ábrát készít;

• ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merleget, szögfelezőt, merleget és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol.

Síkbeli alakzatok, téreometria

• ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;

• ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;

• ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;

• ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;

• a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;

• ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;

• ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;

• ismeri a háromszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, háromszög-egyenlenség.

• csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;

• felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat.

• a kocka, a téglalest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;

• testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;

• ismeri a kocka, a téglalest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;

- ismeri a gömb tulajdonságait;
 - a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
- Leíró statisztika, valószínűség-számítás
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
 - adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
 - különböző típusú diagramokat megfigyeltet egymásnak;
 - megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
 - konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a közép adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
 - valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
 - valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ;
 - ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Technika és tervezés

?A személyes pénzügyi tevékenységek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciák fejlesztése

?A háztartás, a család mint gazdálkodási egység

?Családellátó tevékenységek munkaszervezése és munkamegosztása

?Műszaki kommunikáció értelmezése és alkalmazása

?Digitális tervezés alkalmazása

?Különböző korok otthonainak összehasonlítása, véleményformálás

?Közlekedési rendszerek

?Az épületek rajzai

?Az épületek főbb szerkezeti elemei, anyaga, a tulajdonság és felhasználhatóság összefüggései

?A lakás stílusa, hangulata, helyiségek funkciói, térkapcsolatai, tájolása

?A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak

?A táplálkozás jelentőségének értelmezése az egészségtudatos életvitelben

?Fogyasztói tudatosság alkalmazása az egészséges táplálkozás – mint önérték – mentén

?Táplálkozás az egészségtudatos életvitelben

?Élelmiszerek, ételek, tápanyagok

?Konyhatechnikai eljárások

?A felhasznált élelmiszerek eredete, forrásai, tulajdonságai

?Az ételkészítés, terítés, tárolás eszközei

?Biztonságos élelmiszer-, ételkészítés, étel

?A magyar konyha értékei, hagyományai

?Hungarikumok, tájjellegű ételek

?A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak

?Kreatív alkotás alkalmazása

?Textil alapanyagok és félkész termékek

?Textilalkotás díszítésének technológiai és eszközei

?Anyagok biztonságos megmunkálása

?Viseletek, hagyományok, hungarikumok

?Kreatív alkotás alkalmazása

?Design thinking (tervezési gondolkodás) lépéseinek alkalmazása problémamegoldás során

?Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkkel

Természettudomány

?Ismert hazai házi vagy vadon élő állatok összehasonlítása és csoportosítása megadott szempontok alapján

?Gerinctelenek és gerincesek testfelépítése

?Házi és ház körüli vagy vadon élő állatok testfelépítése és mozgásuk kapcsolatának vizsgálata

?Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása az erdő, a mező és vízi és vízparti környezet kialakulásában

?Tölgy-, bükk- és fenyő erdők összehasonlítása

- ?Az erdő növényeinek különböző szempontú csoportosítása
- ?Erdei táplálkozási láncok és hálózatok
- ?A környezetszennyezés és élőhelypusztulás következményei
- ?Az élő és élettelen környezeti tényezők szerepének bemutatása a mezők kialakulásában
- ?A növényzet környezeti igénye és elfordulása közti összefüggés bemutatása a rétek esetén
- ?A mező növényeinek különböző szempontú csoportosítása
- ?Mezei táplálkozási láncok és hálózatok
- ?A vízi növények környezeti igényei és térbeli elhelyezkedésük közti összefüggés
- ?A vízi növények és állatok szerveinek alkalmazkodása a vízi és vízparti környezethez
- ?Vízi táplálékláncok és -hálózatok
- ?A vízparti növények környezetvédelmi és gazdasági jelentősége
- ?A vízszennyezés hatása a vízi életközösségekre
- ?Az emberi test fő részeinek és szerveinek felismerése
- ?Az egyes életszakaszok legfontosabb jellemzői
- ?A mozgás és a fizikai, szellemi teljesítőképesség összefüggései
- ?Táplálékpiramis
- ?A környezet és az ember egészsége közötti kapcsolat
- ?Energiahordozók csoportosítása, megújuló és nem megújuló energiaforrások összehasonlítása
- ?Légszennyező anyagok és hatásaik
- ?A gyökér és a vetésképzés folyamata
- ?A gyökér és a röghegységek alapvető formakincse
- ?Néhány jellegzetes hazai kőzet
- ?Talajképzés folyamata
- ?Talajpusztulás problémája, az ellene ható módszerek (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés)
- ?Belső és külső erők hatásai
- ?Az éghajlat és a vízjárás közti összefüggés
- ?Az éghajlat elemei
- ?A forró, a mérsékelt és a hideg éghajlati övezet jellemzése
- ?Időjárás-jelentés, várható időjárás, időjárási piktogramok

Testnevelés:

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának önálló alkalmazása
- 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok bemutatás utáni önálló végrehajtásra törekvő pontos és rendszeres kivitelezése
- 2-3 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatsor összeállítása tanári kontrollal
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) ismerete
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- Erősítését, nyújtását, ellazulását szolgáló gyakorlatok összeállítása segítséggel, azok helyes végrehajtása
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása
- Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló (kis tanári segítséggel) összeállítása, végrehajtása
- Terhelések utáni nyújtó gyakorlatok ismerete
- Egyszerű és összetett gimnasztikai gyakorlatok zenére

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- Futóiskolai és futófeladatok egyenesen és íven, előre, hátra, oldalra mozgás közben 20–40 m hosszan
- Ugrófeladatok előre- és felugrással, akadályokra és akadályok átugrásával
- Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből, térdelő rajt 20–30 m kifutással időre, sprintfutások 30–60 m-en időre
- Váltófeladatok alsó és felső váltással párban és csapatban, helyben és mozgás közben
- Dobógyakorlatok 1–3 kg-os tömött labdával állásban
- Távolugrás lépéstechnikával, rövid nekifutásból emelt elugró helyről és elugró gerendáról 4–10 lépés nekifutásból

-Folyamatos futások egyenletes ritmusban és tempóváltással 8-10 percen keresztül

Torna jelleg feladatmegoldások

-A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása

-Egyensúlyi elemek, gurulások, emelések, fellendülések, billenések, átfordulások végrehajtása

-Gimnasztikus elemek (csak lányok) – lépések, járások, testsúlyáthelyezések, szökkenések kivitelezése

-Egyensúlyozási gyakorlatok megvalósítása helyben helyzetváltoztatásokkal és különböző kartartásokkal, eltérő irányokba tornapadon

-Mászókulcsolással mászás (rúdon, kötélén), vándormászás lefelé; függeszkedési kísérletek

-Talajon: gurulóátfordulások el re-hátra különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe, fejjállás, kézállásba fellendülés segítségével, falnál és önállóan, repülő gurulóátfordulás, híd, mérlegállás kísérletek

-Ugrószekrényen: keresztbe állított ugrószekrényen zsuporkanyarlati átugrás, guggoló átugrás. Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás után gurulóátfordulás el re, gurulóátfordulás el re ugródeszkáról történő elrugaskodással

Sportjátékok

-a sportjátékok el készítéskisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

-a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;

-a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Testnevelési és népi játékok

-a sportjátékok el készítéskisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

-a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdő sportok

-a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő aszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védező szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;

-a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védekező és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben végrehajtható mozgásformák

-ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;

-a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetének tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Történelem:

?Ismeri a középkori és újkori magyar történelemnek, illetve a világtörténelemnek az alábbi kiemelkedő alakjait, és meg tudja fogalmazni egy-két mondatban cselekedeteiket, ill. szerepüket a magyar nemzet történetében, vagy a világtörténelemben: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás, Kolumbusz Kristóf, Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Kopernikusz, I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (költő és hadvezér), II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, James Watt, Edison, Bonaparte Napóleon, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Ferenc József, Deák Ferenc;

?Képes a magyar nemzet hősei és szabadságharcosainak példákat hozni a hazaszeretet, önfeláldozás és hűség megnyilvánulásaira;

?Képes kiemelni lényeges információkat (kulcsszavakat) elbeszélő vagy leíró szövegekből, illetve rövidebb magyarázó szövegekből, és az ezek alapján megfogalmazott kérdésekre egyszeri válaszokat képes adni;

?Képes, egyszeri ábrán ábrázolt folyamatot, jelenséget saját szavaival le tud írni;

?Meg tudja vizsgálni, hogy egy történelmi forrás szerzője résztvevője, kortársa volt-e az eseményeknek;

?Ismeri a következő kiemelten fontos események időpontját:

o1335 visegrádi királytalálkozó

o1456 nándorfehérvári diadal

o1458-1490 Mátyás uralkodása

o1492 Amerika felfedezése, egyben az újkor kezdete!

o1517 a reformáció kezdete

o1526 mohácsi csata
o1541 Buda eleste/ Budát elfoglalta a török
o1552 Eger védelme/ Eger sikertelen török ostroma
o1686 Buda visszafoglalása (a töröktől)
o1703-1711 Rákóczi-szabadságharc
o1789 a Nagy Francia forradalom (kezdet)
o1815 waterlooi csata
o1830-1848 a reformkor (Magyarországon)
o1848. március 15. pesti forradalom
o1849. október 6. az aradi vértanúk (és Batthyány Lajos miniszterelnök) kivégzése
o1867 (osztrák-magyar) kiegyezés;

?Időrendbe tud állítani történelmi eseményeket (évszám alapján), képes az időábrázolására pl. időszalag segítségével;

?A tanult történelmi eseményeket, jelenségeket, személyeket, képeket hozzá tudja rendelni egy adott történelmi korhoz, régióhoz, államhoz;

?Önállóan képes eseményeket, történeteket, elmondani, történelmi személyeket bemutatni, saját véleményét megfogalmazni;

?Képes használni különböző történelmi térképeket a fontosabb történelmi események következő helyszíneinek azonosítására, vaktérképen való elhelyezésére: Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár, Spanyolország, Amerika, India, Kína, London, Sárospatak, Mohács, Eger, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs, Debrecen, Temesvár, Párizs, Habsburg Birodalom, Oroszország, Nagy-Britannia, Pest, Pákozdi, Isaszeg, Világos, Arad, Osztrák-Magyar Monarchia;

?Képes használni különböző történelmi térképeket egyszer jelenségek leolvasására, pl. csaták, forradalmak, területi változások/hódítások;

?Különböző történelmi korszakok, történelmi kérdések tárgyalása során tudja használni a következő kulcsfogalmakat, illetve a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: ok és következmény, államforma, monarchia, köztársaság, társadalom, társadalmi csoport, gazdaság, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, kormányzó, végvár, zsoldos, gyarmat, manufaktúra, tőrés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, reformáció, ellenreformáció és katolikus megújulás, vallási türelem, felvilágosodás, szultán, janicsár, török hódoltság, kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, nemzetiség, ipari forradalom, szabad verseny, gyár, forradalom, diktatúra, országgyűlés, közteherviselés, jobbkormányzás, cenzúra, miniszterelnök, honvédség, kiegyezés;

Vizuális kultúra:

Kifejezés, képzőművészet.

Eseménysor megjelenítése képsorozattal.

A képzőművészet ágazatai: grafika, festészet, szobrászat, építészet.

Ókeresztény, román, gótikus, reneszánsz, barokk, művészet. Műalkotások elemzése, felismerése.

Vizuális kommunikáció.

Tagoltabb testes formák megjelenítése. Formaelemzés, tónusfokozatok, önárnyék, vetett árnyék. Beállítások, csendéletek grafikus ábrázolása.

Az emberi alak. Az alak vázolása, arányai, térbeli helyzetének és mozgásának ábrázolása.

Tárgy és környezetkultúra. Mozdulásábrázolás. Figurális kompozíciók készítése.

Egy adott tárgy elemzése forma és funkció szempontjából. Az egész és a rész kapcsolata. A látvány vizuális átírása. Új forma tervezése.

Dekoratív, absztrakt színkompozíciók készítése szabályos és szabálytalan formák felhasználásával. A színek dekoratív hatása.

Színkontrasztok. Betűgrafika, reklámplakát.

Barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus. Műalkotások felismerése, elemzése.

7. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

A 7. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi funkciók a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

—megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)

—bemutatkozás és bemutatás megfogalmazása (Let me introduce myself / my friend.)

—személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's Maths.)

—hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)

—bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)

- jókívánások kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? I can understand French.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszer jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say? Can you repeat that, please?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)
- javaslat és elfogadása (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és elfogadása (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)

Az 7. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi elemek, struktúrák a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

szokásos cselekvés, történet kifejezése (Present Simple) valamint aktuális cselekvés, történet kifejezése (Present Continuous) jelen időben, a két igeid tartalmának, használatának ismerete

létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létege (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)

cselekvés, történet kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)

birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)

jövő idej kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)

felszólító mód: Egyes/Többszám I. személy (Let's go.)

mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred, thousand), sorszámok (first, second, third...)

mennyiségi viszonyok: megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek (some, any, a few, a little, lots of, many; How many? How much?)

térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)

időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month. How long does it take?)

időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), a tanult igeid közé tartozó időhatározók (jelen, múlt és jövő), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)

minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek, rendhagyó melléknevek fokozása, összehasonlítások (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue. It is as cold as ice., good/bad, better/worse)

modalitás: képesség, kötelesség kifejezése 'can', 'must' segédigékkel (I can/can't swim. I must go.)

modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)

modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Do you have to be there?)

szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they...,), tárgyként és részeshatározóként használt névmások (me, him, her ...), határozatlan névmások (some, any), határozatlan névmások értelmezése (somebody, nobody, everybody, something, nothing, everything)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

?az adott témartományban megért többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;

?az adott témartományban irányító szempontok alapján vagy kérdések segítségével létrehoz egyszeri szöveget tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;

?az adott témartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Biológia

?A Föld élővilágának teljességét magában foglaló bioszféra fogalmának értelmezése, megismerésének és védelmének a biológia kutatási céljaként való azonosítása

?A biológia kutatási céljainak megismerése, néhány jelentős felismerés és felfedezés történeti bemutatása, értékelése

?A mikroszkópok működési elvének megismerése, a használat készségének fejlesztése

?A biológiai energiaforrás szerepének megértése, típusainak megkülönböztetése

?A növényi és az állati sejttípusok összehasonlítása, anyagcseretípusok megkülönböztetése az energia- és a szénforrás alapján

?Az evolúciós idődimenziók felmérése, élőlények sokféleségét kialakító mechanizmusok megértése, a természetes szelekció, valamint a semleges folyamatok jelentőségének felismerése

?Az élővilág sokféleségének értékelése

?Az élővilág fejlődését befolyásoló tényezők elemzése, az alkalmazkodással összefüggő változások azonosítása néhány példán keresztül

?Az állatvilág fejlődése és az emberi evolúció közötti kapcsolat felismerése, a kutatás és bizonyítás módszereinek áttekintése

?Az emberi evolúció főbb lépéseinek (agyterfogat, testtartás, tüdő- és eszközhasználat, viselkedés, kommunikáció) azonosítása

?Az élőlények sokféleségében való eligazodás szükségességének és módszereinek azonosítása, a hierarchia és a leszármazási rokonság elvének felismerése

?A gombák, a növények és az állatok külön országba sorolása melletti érvek megfogalmazása, fontosabb rendszertani csoportjaik alaktani és szervezeti jellemzése, néhány példafaj bemutatása

?Kirándulások, természetben végzett megfigyelések során élőlénycsoportok, fajok azonosítása határozókönyvek és mobilapplikációk segítségével

?Bolygónk nagy életközösségeinek azonosítása tematikus térképen, a kontinensek néhány jellegzetes növény- és állatfajának megismerése

?Az élőlények testfelépítése, életmódja, életciklusa és a biotikus ökológiai feltételei közötti kapcsolat elemzése

?Óceánok, tengerek és édesvízi életközösségek néhány jellegzetes élőlényének megismerése

?Táplálkozási láncok és hálózatok összeállítása a biotikus élőlényekből

?A gazdálkodás, a települések és az infrastruktúra fejlődése által elidézett, a természeti környezetre gyakorolt hatások azonosítása.

?Az ökológiai elvek érvényesítési lehetőségeinek felismerése a gazdálkodás, az építészet, a tájtervezés vagy a turizmus esetében

?Nemzeti parkjaink elnevezésének, területi elhelyezkedésének és sajátos biológiai értékeinek ismerete

?Az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kölcsönhatások azonosítása, környezeti igény és tolerancia vizsgálata

?A levegő, a víz és a talaj minőségi jellemzőinek vizsgálata, főbb típusainak megkülönböztetése, természetes összetevők és szennyezők azonosítása, mérési adatok értelmezése

?Az élőhely, életközösség fogalmának ismerete, jellemzőinek és típusainak vizsgálatokban történő azonosítása, az élőhelyi környezethez való alkalmazkodás módjainak és példáinak elemzése

Ének-zene:

-A tanult dalok közül a tanuló 6 dalt énekeljen el emlékezetből, kottából tudja szolmizálni azokat.

-Népdalok és modern dalok jellemzőinek ismerete.

-Ismerje meg a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzőit.

-Műzene és népzenei feldolgozások között tudjon különbséget tenni.

-A tanult dalokban ismerje fel az új hangközöket (kis és nagy szext, kis és nagy szeptim), gyakorló feladatokban az új hangsorokat (D-dúr, B-dúr) és a váltakozó ütemmutatót.

-A 3/8, 6/8-os ütemmutató, felütés- súlytalan indítás felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz

kapcsolódóan

-1# 1bé el jegyzésben dallamírás.

-A korábbi ismeretek mobilizálása: Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete. A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon. Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan.

Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete. Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában.

-Legyen tisztában a tanult zenetörténeti korszakok (skor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszika) stílusjegyeivel, műfajaival, táncaival. Ismerje a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket.

Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőket, hangszerelési sajátosságait. Alapvető ismeretekkel rendelkezzen a zeneszerzők életéről, tanult műveik keletkezésének körülményeiről, a művek műfajáról és formájáról.

-A zenehallgatásra ajánlott zenei műveket (10 alkotás) jellemzők alapján ismerje fel.

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Magyar Gregoriánus (Schola Hungarica) - részletek

Orlando di Lasso: Visszhang

Bakfark Bálint: Fantázia lantra - részlet

J. S. Bach: h-moll szvit – Badinerie; d-moll toccata és fuga; Parasztkantáta Nr.16 basszus ária; János Passió – Már nyugosznak a völgyek 15.sz.

G. F. Handel: Messiás – Halleluja; F- dúr orgonaverseny I. tétel

H. Purcell: Artúr király – Pásztor, pásztor

Joseph Haydn: Óra – szimfónia II. tétel, fisz-moll(Búcsú) szimfónia IV. tétel

W.A. Mozart: Falusi muzsikások; Figaro házassága – nyitány részlet

L. van Beethoven: G-dúr zongoraverseny 2. tétel; IX. szimfónia – Örömmóda

Franz Schubert: A pisztráng; A-dúr zongoraötös IV. tétel

Kodály Zoltán: Jelenti magát Jézus

Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (válogatás)

A népzenei revival legjobb felvételei

Etika:

- Ismerkedés a társadalmi szerepekkel, elvárásokkal;
- Az emberi gondolkodásmód sokszínűsége megértése;
- Azonos helyzetekre adott eltérő reakciók, vélemények elemzése;
- Önkifejezési módok gyakorlása.
- A tanulás és fejlődés összefüggéseinek megértése a tanuló életében;
- Saját szokások, életvezetési mód, életszemlélet értékelése a testi és mentális egészség, a lehetséges káros tényezők feltárása, ezek elkerülésére
- A felelősség, önismeret, munka, együttműködés, kreativitás, vállalkozó szellem, munkamegosztás, pénzügyi tudatosság megjelenése a mindennapi cselekvésekben;
- A siker, a boldogság, boldogulás átérzése, azonosítása az egyén életében;
- Külső és belső tényezők összehangolása, amelyek az érzelmi-mentális állapotra hatással lehetnek;
- Valós és virtuális térben zajló cselekvések elemzése.
- A bizalom, szeretet, tisztelet, segítség és intimitás megérzése, megjelenése a kapcsolatokban
- A család társadalmi funkciói értelmezése, a családszerkezet sokfélesége;
- A harmonikus családi életet meghatározó értékek összegyűjtése,
- A támogatás, megértés, tanulás, együttérzés és egyenlőség vizsgálata családi kapcsolatban;
- Az egyén felelősségének megfogalmazása különböző A figyelmesség, közös tervezés és az együttműködés példáinak érvényesítése;
- A tartós kapcsolatok és párkapcsolatok alapvető feltételeinek megismerése.
- Kapcsolati konfliktusok elemzése eltérő igények, kommunikáció és érzelmek szempontjából,
- A felelősségvállalás, bocsánatkérés és a jóvátétel szerepének

Fizika

A testek mérhető tulajdonságai: a hosszúság, térfogat, tömeg jele, mértékegységei és mérőeszközei, a mértékegységek átváltása. Az eltelt idő és a hőmérséklet jele, mértékegységei. A Celsius-skála.

A távolság, a térfogat, az eltelt idő, a tömeg, a hőmérséklet közvetlen mérése a rendelkezésre álló eszközökkel.

Azonos anyagból készült különböző tömegű testek tömegének és térfogatának kapcsolata. Az anyagra jellemző sűrűség megállapítása.

Sűrűségadatok használata a tömeg vagy térfogat kiszámolására.

A teljesítmény használata az energiafogyasztás meghatározására.

A lakásban található legnagyobb fogyasztók kiválasztása, jellemző adataik (teljesítmény, energiafogyasztás) áttekintése.

A háztartásban használt energiahordozók megismerése: elektromos áram, földgáz, szén, fa.

Az energiahordozók jellemzése, csoportosítása: fosszilis energia, zöldenergia.

Az energia árának becslése néhány fűtési-melegítési módszer (például gázkonvektor, elektromos vízmelegítő) esetében a háztartás számláinak segítségével.

A rugalmas energia mozgási energiává alakulásának (rugós eszközzel kilőtt golyó), a helyzeti energia mozgási energiává alakulásának (zuhanó test) megfigyelése. A mozgási energia belső energiává alakulásának (összedörzsölt tenyér) megfigyelése. Az erőkben bekövetkező energiaátalakulások vizsgálata, az energia megmaradása.

A szélenergia, napelemek, napkollektor működésének értelmezése.

Néhány energiatakarékosági lehetőség gyakorlatban való közvetlen megfigyelése, működési elve: termosztátos fűtőeszköz, hőszigetelés.

A táplálkozási problémák fizikai hátterének megismerése: az energiafogyasztás és bevitel egyensúlyának vizsgálata az élelmiszerek energiatartalmát megadó adatok segítségével.

A hely megadása, a környezetben tapasztalható mozgások megfigyelése, csoportosítása a pálya és a helyváltoztatás gyorsasága alapján.

A sebesség nagysága, iránya, mértékegysége.

A közel állandó sebességű mozgások (mozgólépcső, autó, korcsolya) megfigyelése, kialakulásuk körülményei, Newton első törvénye.

A megtett út, az utazásból hátralévő idő kiszámolása a sebesség nagyságának segítségével.

Az elejtett test mozgásának vizsgálata. A nehézségi erő és a nehézségi gyorsulás. Newton 2. törvénye.

A gyorsuló és kanyarodó autó sebességváltozását okozó külső hatások (súrlódás, súrlódási erő) azonosítása.

A sebességváltozást okozó erő nagyságának és a tömeg szerepének megfigyelése fékezés során.

A légzsák és a biztonsági öv működésének fizikai magyarázata.

A lendület kiszámítása, a lendület megmaradásának vizsgálata néhány hétköznapi helyzetben.

A rakéta mozgásának kísérleti vizsgálata (léggömb-rakéta), fizikai magyarázata. Newton harmadik törvénye.

Körmozgások és lengések (például a hinta lengései) megfigyelése, a periódusidő mérése. A periódusidő befolyásoló tényező azonosítása.

A környezetünkben megfigyelhető nyugvó testek egyensúlyának vizsgálata. Annak magyarázata, hogy miért nem esik le, miért nem fordul el a test.

A jég olvadásának és a víz fagyásának kísérleti vizsgálata, a hőmérséklet időbeli változásának megfigyelése. Az olvadáspont.

A környezetben lezajló termikus kölcsönhatások felismerése, összegyűjtése.

A víz forrásának kísérleti megfigyelése, a hőmérséklet mérése: forráspont, vízgőz.

A halmazállapotok és halmazállapot-változások értelmezése az anyagot alkotó részecskék (apró golyók) egyszerű modelljének felhasználásával.

A téli fagyromboló erejének fizikai magyarázata, a fagyás megfigyelése jégkocka készítés során.

A nyomás jele, mértékegysége. Alkalmazása a felületre ható erő kiszámolására.

A hidrosztatikai nyomás kísérleti vizsgálata, a mélységtől való függés és az iránytól való függetlenség felismerése. A hidrosztatikai nyomás kiszámolása.

Az acélból készült hajók úszásának fizikai magyarázata, a sűrűségfeltétellel és Arkhimédész-törvényének segítségével.

Szilárd anyagok melegítésének kísérleti megfigyelése, a tapasztalt hőátvitel, hővezetés kvalitatív fizikai magyarázata.

A levegő fizikai tulajdonságai: nyomás, hőmérséklet, páratartalom.

A szél, az eső, a harmat, a dér, a hó, a jéges és a felhők kialakulásának egyszerű fizikai magyarázata.

Földrajz:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

–használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket.

- bemutatja és értékeli lakókörnyezetének földrajzi jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait;
- szűkebb és tágabb környezetében földrajzi eredetű problémákat azonosít, magyarázza kialakulásuk okait.
- rendszerbe foglalja, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepét, jelentőségét és időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
- rendszerbe foglalja, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepét, jelentőségét és időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat.
- bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit;
- összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben.

Digitális kultúra:

Algoritmizálás és blokkprogramozás

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérléssel;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

Online kommunikáció

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

Robotika

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Bemutatókészítés

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Multimédiás elemek készítése

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Az információs társadalom, e-Világ

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;

online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;

ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségeit;

tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;

védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A digitális eszközök használata

tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;

az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;

értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;

tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;

ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit

Kémia:

TÉMAKÖR: A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;

egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;

ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetben (légköri jelenségek) és a mindennapokból.

TÉMAKÖR: Az anyagi halmazok

ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;

képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;

TÉMAKÖR: Atomok, molekulák és ionok

különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;

szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;

ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;

tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;

fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);

tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;

érti egyszerű molekulák és ionok kialakulását és fel tudja írni a képletüket;

ismeri a köznapok anyagok molekula- és halmazszerkezetét

TÉMAKÖR: Kémiai reakciók

a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;

ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);

ismeri a köznapok élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat

TÉMAKÖR: Kémia a természetben

megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;

ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;

azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;

TÉMAKÖR: Kémia a mindennapokban

tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő;

tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;

képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédőszer, háztartási mosó- és tisztítószer) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;

Magyar nyelv és irodalom:

Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különböző formáiban: felszólalás, hozzászólás.

A mindennapi élet problémáiról, olvasmányokról a saját vélemény megfogalmazása az érvelés szabályait követve. Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.

A megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveghez folyamatos felolvasás, szövegmondás. Rendezett, egyéni íráskép.

Különbféle m fajú és rendeltetés (szépirodalmi, ismeretterjeszt , értekez) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása. Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a f - és mellékszerepl k jellemzése. A szépirodalmi m vekben megjelen helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.

A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stfluseszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.

Az egyszer mondat részeinek, szintagmáinak megnevezése, elemzése.

A mondatfajták biztos megkülönböztetése.

A szóalkotás gyakori módjainak fölismerése és elemzése.

A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelel alkalmazása: a központozás, a tanulmányok során el forduló tulajdonnevek, a bel lük képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és különírás elveinek ismerete és megfelel alkalmazása.

A Magyar helyesírási szótár önálló használata.

A tárgyalt irodalmi m vekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtár nyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.

Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációban és az elemz beszélgetésekben.

Matematika:

Halmazok, számhalmazok:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazm veleti eredményeket számegegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészít halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat.

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésb l álló bizonyítási gondolatsort megért
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggy zésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

Számelméleti ismeretek, hatvány

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényez s felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész kitev j hatványát kiszámolja.

Arányosság, százalékszámítás

- ismeri az id , a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az rtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez köt d
- százalékszámítási feladatokat megold;
- id , tömeg, hosszúság, terület, térfogat és rtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszer ség szerint.

Szöveges feladatok, függvények

- különböz szövegekhez megfelel modelleket készít.
- egyszer bet s kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú bet s kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényez t kiemel;
- egyismeretlenes els fokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold.
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életb l vett egyszer szöveges

feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

- gazdasági, pénzügyi témájú egyszer szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során el forduló mennyiségeknél becslést végez.
- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- egyszer grafikonokat jellemez.

Síkbeli alakzatok, térgeometria

- ismeri a négyszögek tulajdonságait: bels és küls szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.

ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az tartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén.

- a kocka, a téglalest és a hasáb hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglalest, és a hasáb következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló;
- egyenes hasáb, téglalest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja,
- egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- a kocka, a téglalest, és a hasáb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.

Transzformációk, szerkesztések

- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- ismer geometriai szoftvereket.

Leíró statisztika, valószínűség-számítás

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középs adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszer en gy jti, rendezi és ábrázolja;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Technika és tervezés

?Tudatosság alkalmazása a tanuló saját életvitelével kapcsolatos döntéseiben

?A háztartási, családi költségvetés

?A háztartás fogyasztása, környezetterhelése

- ?A világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és a díszek szerepének értelmezése, alkalmazása a lakberendezésben
- ?Kreatív tevékenységek készségeinek fejlesztése
- ?Életterek, otthonok, lakberendezési tervek, rajzok, makettek
- ?A konyha mint munkahely kialakításának higiéniai, munkaszervezési, ergonómiai szempontjai
- ?A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak
- ?Az élelmiszerek megválasztásában fogyasztói tudatosság
- ?Táplálkozás és egészség
- ?Élelmiszer-beszerzés, -tárolás, -tartósítás
- ?Ételkészítési folyamat tervezése, kivitelezése
- ?Konyhai gépek és alkalmazásuk
- ?A tanórai tevékenységekhez kötődő szakmák, foglalkozások, tanulási utak
- ?A tanuló saját képességeinek és érdeklődésének azonosítása a témához kötődően
- ?Textilfélék (alapanyagok, késztermékek) környezetünkben
- ?Textilfélék tisztítása, gondozása, javítása
- ?A háztartási szabás-varrás eszközei
- ?Kreatív alkotás alkalmazása
- ?A kerékpár biztonságos használata, karbantartása
- ?Design thinking (tervezési gondolkodás) lépéseinek alkalmazása problémamegoldás során
- ?Véleményformálás támogatása a témához kapcsolódó kulturális örökségünkrel

Testnevelés:

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának önálló alkalmazása
- 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszer gyakorlatok ismertetés utáni pontos és rendszeres végrehajtása, alkalmazása
- 5-6 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatok összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal
- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása
- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban
- A gyakorlatvezetési módszerek megértése, a gyakorlatok tanári utasításoknak megfelelő végrehajtása, alkalmazása
- A különböző mozgatórendszeri sérülések megelőzését, rehabilitációját érintő elemi szintű alapelvek, eljárások megismerése
- Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása, végrehajtása
- A terhelések után végzett nyújtó hatású gyakorlatok jelentőségének ismerete, azok összeállítása tanári segítséggel
- Az egyszerűbb relaxációs technikák ismerete
- Összetett gimnasztikai gyakorlatok, illetve egyszerűbb gimnasztikai gyakorlatok lépéskombinációkkal zenére

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.
- A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképeség- és egészség- fejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása
- Futóiskolai gyakorlatok (taposó futás, ollózó futás, saroklendítés, térdemelés, keresztvezétes futás),futófeladatok (repülő és fokozó futás) különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással
- Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületben (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábáról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sássalval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon)
- Dobógyakorlatok könnyített és nehezített szerekkel egy és két kézzel, rögzített helyzetben (l és lendületben) társához, célra és távolságra
- Távolyugrás közepes (6–10 lépés) és hosszabb (10–14 lépés) nekifutással, lépéstechnikával

homokba, szivacsba, emelt elugró helyre 1 és elugró gerendáról

- Magasugrás átlépés, vagy flop technikával 5–9 lépés lendületszerzéssel

-Kislabdahajtás 5–7 lépéses dobóritmussal, két-három keresztlépéssel célra és távolságra

Torna jellegű feladatmegoldások

-Segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

-A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása

-A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezet, nyújtó gyakorlatainak összeállítására és végrehajtására tanári kontrollal

Talajon:- Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is; fejjel különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal; fellendülés futólagos kézállásba, gurulás előre; repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk); csúsztatás nyújtott ülésből hasonló fekvésbe és vissza (lányok); összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel

Ugrószelekre: -Keresztbe állított ugrószelekre guggoló átugrás; hosszába állított ugrószelekre felguggolás, leterpesztés; gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugáskodással

Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készségeket mutat;

- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Testnevelési és népi játékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdő sportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő aszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;

- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védekeket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben történő mozgásformák

- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;

- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetének tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Történelem:

• ismeri az újkori és jelenkori magyar történelem és világtörténelem következő kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében, vagy a világtörténelemben: Bismarck, Marx, Andrássy Gyula, Ferenc József, Tisza István, Lenin, Károlyi Mihály, Horthy Miklós, Sztálin, Hitler, Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Szent-Györgyi Albert, Franklin D. Roosevelt, Churchill, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Hruscsov, Kennedy, Rákosi Mátyás, Mindszenty József;

• ismeri az első és a második világháború legfontosabb eseményeit, jellemzőit;

• ismeri a nemzetszocialista és a kommunista diktatúrák főbb jellemzőit, az emberiség ellen elkövetett bűneiket;

• felismeri a különbséget a demokratikus és a diktatórikus berendezkedések között;

• felismeri, hogy melyik szöveg, kép, egyszerű ábra, grafikon vagy diagram kapcsolódik az adott történelmi témához;

• ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait, illetve a következő kiemelten fontos események, jelenségek és történelmi folyamatok időpontját;

1871 Németország egyesítése
1896 Millennium (a magyar honfoglalás 1000. évfordulója)
1914-1918 az I. világháború
1917 Bolsevik hatalomátvétel Oroszországban, a jelenkor kezdete
1920 június 4. a trianoni békediktátum (aláírása)
1933 Náci hatalomátvétel/ Hitler hatalomra kerülése Németországban
1920-44 Horthy korszak
1939-1945 a II. világháború
1941 június a Szovjetunió megtámadása
1944 március 19. Magyarország német megszállása
1945 április a II. világháború vége Magyarországon
1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon
1947 a párizsi béke
1947 a hidegháború kezdete
1948 Izrael Állam megalapítása
1948-1956 Rákosi-diktatúra;

- biztonsággal használja az id tagolására szolgáló kifejezéseket, pl. évszázad;
- ismeretei segítségével id rendbe tudja állítani a (tanult, fenti) történelmi eseményeket, képes az id ábrázolására pl. id szalag segítségével;
- képes használni különböz történelmi térképeket a fontosabb történelmi események következ helyszíneinek azonosítására, vaktérképen való elhelyezésére: Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok, Japán, Budapest, Szarajevó, Szerbia, Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria, Szovjetunió, Szibéria (munkatáborok), Sztálingrád, Normandia, Hirosima, Don-kanyar, Auschwitz, Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba, Recsk, Hortobágy;
- képes használni különböz történelmi térképeket egyszer jelenségek leolvasására, pl. csaták, forradalmak, területi változások/hódítások;
- különböz történelmi korszakok, történelmi kérdések tárgyalása során alkalmazza a tantervben megadott kulcsfogalmakat, továbbá használja a témához kapcsolódó, következ történelmi fogalmakat: nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus, közös ügyek, dualizmus, MÁV, Millennium, urbanizáció, antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátország, bolsevik, tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások, kiantant, személyi kultusz, GULAG, totális állam, nemzetiszocializmus, antiszemitizmus, fasizmus, revízió, peng , tengelyhatalmak, bécsi döntések, nyilasok, totális háború, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények, Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, szuperhatalom, Észak-atlanti Szerz és Szervezete (NATO), Varsói Szerz és, piacgazdaság, jóléti állam, malenkij robot, államosítás, tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH);

Vizuális kultúra:

Kifejezés, képz m vészet.

Vizuális kommunikáció.

Ember vagy állatfigurák elemz rajzi tanulmányozása.

A XIX. század stílusirányzatai és azok jellemz i.

Érzelmek és hangulatok kifejezése, a látvány átrása.

Tanulmányrajz és színvázlatok készítése látvány után.

Sík, térhatású, és térbeli ábrázolás.

Egyszer szögletes test csonkolása, felezése, negyedelése.

Tárgy és környezetkultúra. Vetületi és axonometrikus ábrázolás.

Térhatású kompozíciók készítése.

Absztrakt színkompozíció létrehozása szerkesztett formákból.

Felíratok, plakátok tervezése.

8. ÉVFOLYAM:

Állampolgári ismeretek

-ismerje a család fogalmát, tudja felsorolni a családi szerepeket

- tudja felsorolni a családi szocializáció jellemzőit
- tudja megkülönböztetni a családi bevételeket és kiadásokat
- soroljon fel néhány lehetőséget, hogy a családok milyen módon takarékoskodhatnak
- ismerje a környezettudatos életvitel főbb jellemzőit
- a családi háztartás fogalmának ismerete
- tudja felsorolni a település közintézményeit, a működő egyéb intézményeket és szervezeteket
- ismerje az önkormányzat, alapítvány, egyház fogalmakat
- nevezze meg a településünk polgármesterét és jegyzőjét
- készítsen fogalmazást a település egy eseményéről
- tudja felsorolni a település kulturális, történelmi értékeit
- tudjon felsorolni a Magyarországon élő népeket, nemzetiségeket
- ismerje a nemzet, honvédelem, hazaszeretet fogalmakat, párosítsa a magyarzatukkal
- ismerje az Európai Unió fogalmát, legfontosabb jellemzőit
- legyen képes példák segítségével bemutatni az állampolgári jogokat és kötelezettségeket
- tudja megnevezni Magyarország miniszterelnökét és köztársasági elnökét
- sorolja fel a magyar állam alapvető intézményeit
- tudja megnevezni Magyarország államformáját
- tudja a megismert foglalkozásokat, szakmákat csoportosítani, összehasonlítani megadott szempont alapján
- sorolja fel a diákmunka legfontosabb jellemzőit
- nevezze meg a mindennapi ügyintézés legfontosabb ügýtípusait és a hozzá kapcsolódó intézményt (pl. kormányablak, polgármesteri hivatal, kormányhivatal, ügyfélfelkapu)
- ismerje a fogyasztóvédelem fogalmát és sorolja fel a területeit
- az oktatási, egészségügyi és szociális ellátórendszer fő elemeinek, jellemzőinek felsorolása
- ismerje a közfeladatot ellátó személyek feladatait (pedagógus, orvos, mentő)

Angol nyelv:

A 8. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi funkciók a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás és bemutatás megfogalmazása (Let me introduce myself / my friend.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánások kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love.)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- javaslat, tanács kifejezése (You should see the doctor.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgoz, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great!

I'm glad to hear that. I'm so pleased that...., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)

—elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)

—csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)

—remény kifejezése (I am looking forward to ... I hope ...)

—javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)

—meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)

—információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)

—egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)

—valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)

—egymást követ események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)

—bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

A 8. évfolyamon elsajátítandó angol nyelvi elemek, struktúrák a legfontosabb angol nyelv kifejezésekkel:

?szokásos cselekvés, történés kifejezése (Present Simple) valamint aktuális cselekvés, történés kifejezése (Present Continuous) jelen id ben, a két igeid tartalmának, használatának ismerete

?létezés kifejezése múlt id ben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)

?cselekvés, történés kifejezése múlt id ben: Past Simple és Past Continuous (I was eating breakfast when I heard the bad news.)

?jöv idej ség kifejezése: 'will' (I'll bring you some water. I hope I will see the Prime Minister.)

?jöv idej szándék kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)

?birtoklás kifejezése múlt id ben: 'have' (I didn't have many friends at school.)

?birtoklás kifejezése jöv id ben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)

?felszólító mód: Egyes/Többszám 1. személy (Let's go.)

?mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred, thousand), sorszámok (first, second, third...)

?mennyiségi viszonyok: megszámlálható és megszámlálhatatlan f nevek (some, any, a few, a little, lots of, many; How many? How much?)

?térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)

?id tartam: How long? (How long were you in Spain? For one month. How long does it take?)

?id beli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)

?id beli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), a tanult igeid khöz tartozó id határozók (jelen, múlt és jöv), id pontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)

?min ségi viszonyok: hosszabb melléknevek, rendhagyó melléknevek fokozása, összehasonlítások (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue. It is as cold as ice., good/bad, better/worse)

?modalitás: képesség, kötelesség kifejezése 'can', 'must' segédigékkel (I can/can't swim. I must go.)

?modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)

?modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)

?modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Do you have to be there?)

?modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)

?szövegösszetartó eszközök: további köt szavak (e.g. however)

?határozatlan névmások (somebody, -thing, nobody, -thing, anybody, -thing, somebody, -thing, everybody, -thing)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

?az adott témátartományban megért egyszer célnyelvi szöveget;

?az adott témátartományban létrehoz egyszer célnyelvi szöveget;

?az adott témátartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelel interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Biológia

?A fogyasztói létforma és a Föld véges er forrásai közötti ellentmondás felismerése, a fenntarthatóság problémájának több szempontú elemzése

?Az éghajlatváltozási modellek által a bioszféra jöv jére adott el jelezések értékelése.

- ?Tájékozódás az emberi testen, a testtájak és szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen
- ?Az emberi kültakaró szövettani rétegeinek azonosítása ábrákon, az egyes rétegek, szervek funkciójának ismertetése
- ?A gerincoszlop tájkainak és részeinek megnevezése, a végtagok és függesztő öveik, a mellkas csontjainak megmutatása csontvázon vagy képeken és saját testen
- ?A mozgásszervrendszerre jellemző főbb kötő-, támasztó- és izomszövet csoportok vizsgálata, a végtagok hajlító- és feszítő izmai elhelyezkedésének megmutatása
- ?A belső szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen
- ?A táplálkozási szervrendszer főbb részei, a légző szervrendszer szövettani és szervi felépítése és a keringési szervrendszer szerveinek azonosítása. A kiválasztó szervrendszer főbb feladatainak, szerveinek azonosítása, a ködési elvének megértése
- ?A vérkép, a vér összetételének jellemzése, a főbb alakos elemek és a véralvadási folyamat kiváltó okainak és jelentőségének felismerése
- ?Az idegrendszer feladatának, a ködési módjának megértése, a központi és környéki idegrendszer, a gerincvelő és az agyvelő felépítésének vázlatos ismerete, az akaratlagos és a vegetatív szabályozási módok megkülönböztetése
- ?Az érzékelési képességek (látás, hallás, kémiai és mechanikai érzékelés) és az ezeknek megfelelő érzékszervek felépítésének és működésének megértése
- ?A hormonrendszer feladatának, a ködési módjának megértése, a főbb hormontermelő szervek azonosítása, az immunrendszer és a keringési szervrendszer közötti kapcsolat felismerése,
- ?A női és a férfi nemiszervrendszer külső és belső felépítésének elemzése képek, ábrák alapján, a női és férfi másodlagos nemi jellegek kialakulásának bemutatása
- ?A másodlagos nemi jellegek kialakulását bemutató ábrák, animációk tanulmányozása, a fejlődési folyamat időbeli jellegzetességeinek és egyéni eltéréseinek megbeszélése
- ?Az ivarsejtek képződési helyének azonosítása, a megtermékenyítés feltételeinek ismerete
- ?A fogamzástól a születésig tartó magzati fejlődés főbb jellemzőinek és feltételeinek ismerete,
- ?A gének szerepének felismerése, a testi és a nemi kromoszómák megkülönböztetése
- ?A felelős szexuális magatartás jellemzőinek ismerete, a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségének értékelése.
- ?A szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőinek azonosításaAz életkor, az életmód és a táplálkozás közötti összefüggések felismerése, A rendszeres testmozgás és az egészség megőrzése közötti összefüggés, a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatok felismerése.
- ?A kórokozó, a fertőzés, a járvány és higiénia fogalmai közötti összefüggések feltárása.
- ?A higiénia és a fertőző betegségek megelőzése közötti összefüggés felismerése.
- ?Az antibiotikumok betegségek elleni hatásosságának elmagyarázása.
- ?A daganatos betegségek környezeti és életmódbeli kockázati tényezőinek áttekintése, Az orvosi szűrővizsgálatok és diagnosztikai eljárások céljainak azonosítása.
- ?Az első segélynyújtás lépéseinek elvi ismerete.

Ének-zene:

- A tanult magyar és más népek dalai közül 5 dalt kifejezően énekeljen kottából.
- A tanult ritmikai és dallami elemek felismerése kottaképről.
- Zeneelméleti ismeretek alkalmazása (hangközök, alaphármashangzatok megismerés szintjén).
- A népdalfeldolgozás módjait ismerje Bartók és Kodály művészetében.
- Műzenét és népzenei tudja megkülönböztetni a hangszerek megfigyelésével.
- A tanult dalokban ismerje fel az új hangközöket (kis és nagy szext, kis és nagy szeptim), gyakorló feladatokban az új hangsorokat (D-dúr, B-dúr) és a váltakozó ütemmutatót.
- A 3/8, 6/8-os ütemmutató, felütés- súlytalan indítás felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan
- 1# 1béleljegyzésben dallamírás.
- A korábbi ismeretek mobilizálása: Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete. A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon. Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan.
- Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete. Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában.
- Legyen tisztában a tanult zenetörténeti korszak (romantika) stílusjegyeivel, műfajaival, táncaival. Ismerje a zenetörténeti

korszak legfontosabb ismertet jegyeit, történelmi és kulturális hátterüket. Azonosítani tudja az egyes korszakhoz tartozó zenei m fajokát, jellemz iket, hangszerelési sajátosságait. Alapvet ismeretekkel rendelkezzen a zeneszerz k életér l, tanult m veik keletkezésének körülményeir l, a m vek m fajáról és formájáról. (szimfónia, szimfonikus költemény, m dal, rapszódia, opera, ária)

-Alapvet ismeretekkel rendelkezzen a 20. század zenéjér l, stílusairól, a tanult zeneszerz k életér l, tanult m veik keletkezésének körülményeir l, a m vek m fajáról és formájáról. (kamarazene, jazz, spirituálé, musical)

-A zenehallgatásra ajánlott, korábban tanult stílusokból, zenei korszakokból kiválasztott zenem veket (10 alkotás) ismerje fel a jellemz részleteik alapján.

Ajánlott zenehallgatási anyag:

W.A. Mozart: A-dúr klarinét kvintett lassú tétele

Frédéric Chopin: g-moll mazurka

Liszt Ferenc: Mazeppa – részletek; XV. Magyar rapszódia

Felix Mendelssohn: e-moll heged verseny I. tétel - részlet

Antonin Dvo ak: IX. Új világ szimfónia – IV. tétel (részlet)

Giuseppe Verdi: Aida – Bevonulási induló; Nabucco – Szabadság kórus

Georges Bizet: Carmen – Torreádor dal

Erkel Ferenc: Bánk bán – Keser bordal; Hazám, hazám

Johannes Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány – részlet

Robert Schumann: Gyermekjelenetek – Álmodozás

Richard Wagner: Tannhäuser - Nászinduló

Pjotr Iljics Csajkovszkij: IV. szimfónia IV. tétel

Claude Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca

Igor Stravinsky: Petruska – Orosz tánc

Bartók Béla: Négy szlovák népdal; Allegro Barbaro; Concerto: IV. tétel Intermezzo Interrotto

Kodály Zoltán: Székelyfónó – Rossz feleség ballada, El kéne indulni Fölszállott a páva – részletek a variációkból

Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek, Esti dal

Carl Orff: Carmina Burana – Ó, Fortuna

Krzysztof Penderecki: Hirosima emlékezete

George Gerschwin: Porgy és Bess – Porgy dala (Az ínség nálam a vagyon...)

Jazz standard-ek

Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (autentikus felvételek).

Népzenei revival legjobb felvételei

Etika:

- Ismerkedés a társadalmi szerepekkel, elvárásokkal;
- Az emberi gondolkodásmód sokszínű sége megértése;
- Azonos helyzetekre adott eltér reakciók, vélemények elemzése;
- Önkifejezési módok gyakorlása.
- A tanulás és fejl dés összefüggéseinek megértése a tanuló életében;
- Saját szokások, életvezetési mód, életszemlélet értékelése a testi és mentális egészség, a lehetséges káros tényez k feltárása, ezek elkerülésére
- A felel sség, önismeret, munka, együttm ködés, kreativitás, vállalkozó szellem, munkamegosztás, pénzügyi tudatosság megjelenése a mindennapi cselekvésekben;
- A siker, a boldogság, boldogulás átérzése, azonosítása az egyén életében;
- Küls és bels tényez k összehangolása, amelyek az érzelmi-mentális állapotra hatással lehetnek;
- Valós és virtuális térben zajló cselekvések elemzése.
- A bizalom, szeretet, tisztelet, segítség és intimitás megérzése, megjelenése a kapcsolatokban
- A család társadalmi funkciói értelmezése, a családszerkezet sokfélesége;
- A harmonikus családi életet meghatározó értékek összegy jtése,
- A támogatás, megértés, tanulás, együttérzés és egyenl ség vizsgálata családi kapcsolatban;
- Az egyén felel sségének megfogalmazása különböz A figyelmesség, közös tervezés és az együttm ködés példáinak érvényesítése;
- A tartós kapcsolatok és párkapcsolatok alapvet feltételeinek megismerése.

- Kapcsolati konfliktusok elemzése eltér igények, kommunikáció és érzelmek szempontjából,
- A felelősségvállalás, bocsánatkérés és a jóvátétel szerepének

Fizika:

Az elektromos állapot kialakulásának megfigyelése kísérletezés közben, magyarázata a töltött részecskék és atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, proton, atommag) segítségével.

Szemléletes kép alkotása az elektromos – egyen és váltakozó – áramról. Egyen és váltakozó-áramú eszközök azonosítása a környezetünkben.

A feszültség és áramerősség jele, mértékegysége, feltüntetése az elektromos eszközökön.

Az áramerősség várható értékének meghatározása az ellenállás ismeretében. A technikai alkalmazásokban gyakori szigetelés és vezetékanyagok ellenállásának mérése.

Az egyszerű áramkör részei: áramforrás, kapcsoló, fogyasztók, vezeték.

Elemek és akkumulátorok jellemző adatainak összehasonlítása.

Az emberre veszélyes feszültség és áramerősség értékek. Az áramütés hatása.

A vasaló, a hajszárító, a vízmelegítő működési elve: a fűtőszál kialakítása és szerepe.

Áramütés-veszélyes helyzetek a lakásban: A rövidzár, a biztosíték és a földelés szerepe az elektromos eszközök biztonságos használata során.

Jedlik Ányos munkássága és az elektromos motor. A transzformátor működésének megfigyelése

A fény egyenes vonalú terjedésének megfigyelése, kísérleti vizsgálata.

A síktükörben látható tükörkép kialakulásának magyarázata.

A háztartásban használt fényforrások és azok tulajdonságai.

A fénytörés jelenségének megfigyelése, optikai lencsék.

A látás folyamatának fizikai magyarázata. Jellegzetes lencsehibák: rövidlátás, távollátás, ezek korrekciója szemüveggel, kontaktlencsével, lézeres beavatkozással. A szem egészségvédelme.

A hullámok kialakulásának elvi magyarázata. Az amplitúdó, a frekvencia, a hullámhossz.

A levegőben terjedő lökéshullám megfigyelése egyszerű kísérleti eszközökkel.

A hang tulajdonságainak (hangmagasság, hangereje) fizikai magyarázata.

A hallás mechanizmusának fizikai lényege, a hallást károsító tényezők ismerete.

A fény hullámtermészetének ismerete.

A színek észlelésének magyarázata, a kiegészítő színek.

Az ózonpajzs elvékonyodásának hatása, a Földet ért ultraibolya sugárzás erőssége, az ózonpajzs védelmében hozott intézkedések.

Az éghajlatváltozás okai és következményei. Az éghajlat változására utaló fizikai mennyiségek értékeinek vizsgálata.

A tengerszint emelkedésének fizikai okai.

A tüzelőanyagok elégetésének szerepe az üvegházhatás kialakulásában.

Az emberi tevékenység természetire gyakorolt hatása: az ökológiai lábnyom.

A Nap fizikai jellemzői. A Nap energiájának forrása.

A Föld Nap körüli mozgásának, a Hold Föld körüli mozgásának fizikai jellemzői.

A Hold fázisainak megfigyelése, fizikai magyarázata a Nap, Föld, Hold helyzete alapján.

Föld típusú bolygók és óriásbolygók, a bolygók jellegzetességeinek egyszerű fizikai magyarázata.

A csillagok sajátosságai, megkülönböztetésük a bolygóktól, látszólagos mozgásuk fizikai értelmezése, a legfontosabb csillagképek megfigyelése.

A világűr kutatásának kérdései: élet a Világegyetemben, a Világegyetem keletkezése és fejlődése.

Földrajz:

?meg tud nevezni egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat;

?jellemezni tudja Európa és az Európán kívüli kontinensek tanult országait, tipikus tájait, településeit, térségeit megadott szempontok alapján;

?képes használni különböző földrajzi térképeket -a tantervben topográfiai ismeretek címszó alatt felsorolt- földrajzi fogalmak azonosítására, vaktérképen való elhelyezésére;

?ismertetni tudja az Európai Unió főbb társadalmi-gazdasági jellemzőit, világgazdasági szerepét;

?reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;

ismeri a társadalmi–gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat (pl. GDP);
népesség-és településföldrajzi információk alapján jellemz ket fogalmaz meg;
foglalkoztatási adatokat értelmez, következtetéseket von le bel lük;
tud példákat hozni a környezet- és a természetvédelem alapvet feladataira és lehet ségeire a földrajzi, környezeti eredet problémák mérséklésében, megoldásában;
ismeri a mindennapi életben jelen lév pénzügyi tevékenységeket, szolgáltatásokat;
életkori sajátosságainak megfelel helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit, pl. egyszer költségvetést tud készíteni;
tud példákat hozni a vállalkozások m ködését befolyásoló tényez kre;
példákat tud sorolni a globalizáció életünket befolyásoló folyamataira;
érveket tud megfogalmazni a tudatos fogyasztói magatartás és a környezettudatos döntések fontossága mellett.

Digitális kultúra:

Algoritmizálás és blokkprogramozás

megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
ismeri és használja a blokkprogramozás alapvet épít elemeit;
a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;

Online kommunikáció

tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érint fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehet ségeket;
önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felh szolgáltatásokat.

Robotika

ismeri és használja a blokkprogramozás alapvet épít elemeit;
mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
a tartalomnak megfelel en alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét;
ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellen rzés, elválasztás);
a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Bemutatókészítés

ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
bemutatókészít vagy szövegszerkeszt programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Multimédiás elemek készítése

digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés

cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelel képleteket, egyszer statisztikai függvényeket használ táblázatkezel programban;
az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Az információs társadalom, e-Világ

ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidej érvényesítésének lehet ségét;
tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érint fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehet ségeket;
védekezik az internetes zaklatás különböz formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A digitális eszközök használata

tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó moobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszer bb felhasználói szint hibákat;
értelmezi az informatikai eszközöket m ködtet szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.

Kémia:

TÉMAKÖR: A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;

egyszerű modelleket (golyómodell) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;

TÉMAKÖR: Az anyagi halmazok

ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;

képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;

különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;

TÉMAKÖR: Atomok, molekulák és ionok

különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;

ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;

fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);

tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;

érti egyszerű molekulák és ionok kialakulását, és fel tudja írni a képletüket;

TÉMAKÖR: Kémiai reakciók

a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;

ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);

ismeri a köznap élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat;

ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;

ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;

ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.

TÉMAKÖR: Kémia a természetben

megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;

ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élő világnak a legalapvetőbb anyagait;

érti a globális klímaváltozás, a savas eső, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;

kis feladatok keretében beszámol egy, a saját települését érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásairól;

azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;

TÉMAKÖR: Kémia a mindennapokban

tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;

képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédőszer, háztartási mosó- és tisztítószer) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;

tudja, hogy a különböző ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;

ismeri a kőolaj feldolgozásának módját, felismeri alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.

Magyar nyelv és irodalom:

Magyar nyelv

Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

A tanuló eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Képes álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni.

Figyeli és tudja értelmezni partnereinek kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.

Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegben lévő információk visszakeresésére.

Olvasás, szövegértés

Képes irodalmi, ismeretterjesztő és publicisztikai szövegek önálló olvasására, megértésére.

Képes a szöveg értését befogadását biztosító olvasásra, különböző műfajú szövegek kifejező felolvasására.

Tudja a szövegelemzés alapvető eljárásait önállóan alkalmazni: a lényeg kiemelése, adatkeresés, ok-okozati kapcsolatok

felfedezése, vázlatkészítés.

Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.

Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Írás, fogalmazás

Írása jól olvasható, esztétikus.

Rendelkezik a tanulmányokhoz szükséges eszközszint íráskészséggel.

Képes a feldolgozott m vekr 1, olvasmányélményekr 1, színházi el adásról összefoglalás készítésére a témának, a kommunikációs alkalomnak megfelel stílusban felelet vagy rövid írásos beszámoló formájában.

A tanuló ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböz mondatfajták használatára.

Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemz bb területeit.

Képes néhány tömegkommunikációs m fajban való kreatív szövegalkotásra (hír, interjú, riport, tudósítás), hagyományos és új típusú önéletrajz írására.

Helyesírás

Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. Ismeri és alkalmazza a párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függ , függ) helyes írásmódját.

A tanuló a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.

A nyelv szerkezete és jelentése

Az egyszer és összetett mondatok megkülönböztetése. Az alárendel és mellérendel összetett mondatok: a tagmondatok közötti tartalmi-logikai és/vagy grammatikai viszony felismerése.

A mellérendel összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen típusú mondatok alkotása.

Az alárendel összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen mondatok alkotása és ábrájuk jelölése.

A f mondat és mellékmondat fogalma, az utalószó és a köt szó szerepe.

A többszörösen összetett mondatok felismerése és a mondat ábrájának leírása.

A szóösszetételek típusai. Az alárendel szóösszetételek fajtái és helyesírásuk. A mellérendel szóösszetételek fajtái és helyesírásuk.

A szóképzés fogalma, és leggyakoribb képz k ismerete.

A ritkábban használt szóalkotási módok felismerése: szóelvonás, szóvegyülés, mozaikszó-alkotás.

A nyelv állandósága és változása

A nyelvrokonság fogalma. Tájékozottság a magyar nyelv eredetér l, helyér l a világ nyelvei között.

A szókincs változása: szókincsünk si elemeinek, idegen szavaknak és jövevényszavaknak az ismerete, megkülönböztetése.

Magyar irodalom

Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada

A tanuló képes a könnyebben besorolható m vek m faji azonosítására, 8–10 m fajt m nemekbe tud sorolni, és a m nemek lényegét meg tudja fogalmazni.

Móricz Zsigmond: Hét krajcár (novella, tragikomikum)

Nagyepikai alkotás – regényelemzés

A különböz regénytípusok (pl. fejl désregény, történelmi regény, példázatos regény) m faji jegyeit felismeri, a szerepl ket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni.

Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszél i szerep különböz ségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését.

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (ifjúsági regény) /kötelez olvasmány/

A m cselekménye, szerkezete, a szerepl k cselekedeteinek, jellemének megértése

Lírai és átmeneti m fajok, m típusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra,

hangulatlíra, gondolati líra

Felismeri az alapvet lírai m fajok sajátosságait különböz korok alkotóinak m vei alapján (els sorban 20. századi alkotások).

Felismeri néhány lírai m beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a m vek tematikáját, meghatározó motívumait. Felfedez m faji és tematikus-motivikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat.

Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremt szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és id szerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása).

A megismert m fajok stílusesszövegeinek megnevezése tárgyszer en a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az

olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.

Képes egyszer több meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum.

Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)

Nyugat szerepe, hatása;

A megjelölt írók, költők pályaképe.

A felsorolt művekben felismeri az irányzatok jellegzetességeit, főbb vonásait;

A felsorolt műveik műfaji sajátosságainak bemutatása, és az irodalmi fogalmak alkalmazása.

Ady Endre. A föl-földobott költő /memoriter/ Lédával a bálban, Érzem a szemed /memoriter/, A magyar Ugaron (a szimbolista tájvers).

Babits Mihály. Impresszionista tájversek. Új leoninusok (rímes disztichon, hexameter, pentameter), Messze... messze ...

Juhász Gyula. Tiszai csönd (impresszionista tájvers), Milyen volt... /memoriter/

Kosztolányi Dezső. A szegény kisgyermek panaszai című ciklusból részletek: Már néha gondolok a szerelemre, Mostan színes tintákról álmodom (versciklus), Tükörponty (lélektani novella)

Tóth Árpád. Körüti hajnal /memoriter/ (tájvers, szinesztézia)

József Attila: Curriculum Vitae (részletek) Tiszta szívvel /memoriter/, Születésnapomra

Radnóti Miklós: Nem tudhatom /memoriter/, Hetedik ecloga (ekloga, időmértékes verselés, hexameter), Razglednicák (óda, sormetszetes jambikus sorok).

Nagyepikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés

Képes néhány egyszer több meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum. Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.

Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (novellaszerű humoreszkek sorozata, ciklusa) /részletek a műből/

Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia

Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.

Képes egyszer több meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: tragédia, komédia, dialógus, monológ.

William Shakespeare: Romeo és Júlia

A média kifejezés eszközei

Tisztában van a média alapvető kifejezés eszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival.

Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit.

Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

Matematika:

Halmazok, számhalmazok:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök

- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban.
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezőszorzatát és felbontását 1000-es számkörben;

- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;

- pozitív egész számok pozitív egész kitevő hatványát kiszámolja;

- négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.

Arányosság, százalékszámítás

- ismeri az id , a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az $rtartalom$ szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;

- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;

- id , tömeg, hosszúság, terület, térfogat és $rtartalom$ mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

Szöveges feladatok, függvények

- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít.

- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;

- egy- vagy kétagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;

- egyismeretlenes első fokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvével megold.

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;

- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.

konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;

- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;

- egyszerű grafikonokat jellemez.

Síkbeli alakzatok, térgeometria

- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;

- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;

- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;

- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;

- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;

- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;

- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.

- ismeri az id , a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az $rtartalom$ szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén.

- a kocka, a téglalap, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;

- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;

- ismeri a kocka, a téglalap, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;

- egyenes hasáb, téglalap, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;

- ismeri a gömb tulajdonságait;

- a kocka, a téglalap, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.

Transzformációk, szerkesztések

- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükrképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.

Leíró statisztika, valószínűség-számítás

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Testnevelés

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

- A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemek elnevezésének, technikai végrehajtásának önálló alkalmazása

- 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszer gyakorlatok ismertetés utáni pontos és rendszeres végrehajtása, alkalmazása

- 5-6 gyakorlatból álló gimnasztikai gyakorlatok összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal

- Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása

- Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban

- A különböző mozgatórendszeri sérülések megelőzését, rehabilitációját érintő elemi szintű alapelvek, eljárások megismerése

- Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása, végrehajtása

- A terhelések után végzett nyújtó hatású gyakorlatok jelentőségének ismerete, azok összeállítása tanári segítséggel

- A mindennapi stressz fogalmi keretrendszerének ismeretében a pozitív megküzdési stratégiák tanári segítséggel történő alkalmazása

- Az egyszerűbb relaxációs technikák elsajátítása és alkalmazása

- Összetett gimnasztikai gyakorlatok, illetve egyszerűbb gimnasztikai gyakorlatok

lépéskombinációkkal zenére

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;

- Magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajtás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.

- A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképeség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása

- Futóiskolai gyakorlatok (taposó futás, ollózó futás, saroklendítés, térdemelés, keresztvezéssel futás), futófeladatok (repülő és fokozó futás) különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással

- Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon)

-Dobógyakorlatok könnyített és nehezített szerekkel egy és két kézzel, rögzített helyzetből és lendületből társához, célra és távolságra

-Távolugrás közepes (6–10 lépés) és hosszabb (10–14 lépés) nekifutással, lépéstechnikával homokba, szivacsba, emelt elugró helyről és elugró gerendáról

-Magasugrás átlépés vagy felpofozás technikával 5–9 lépés lendületszerzéssel

-Kislabdahajítás 5–7 lépéses dobóritmussal, két-három keresztlépéssel célra és távolságra

Torna jellegű feladatmegoldások

-Segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

-A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása

-A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása és végrehajtása tanári kontrollal

Talajon: - Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből és különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is; Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal; Fellendülés futólagos kézállásba, gurulás előre; Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk); Csúsztatás nyújtott ülésből és hason fekvésbe és vissza (lányok); Vét és mellés fekvő támaszból nyújtott ülésbe (fiúk); Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel

Ugrószekrényen: - Keresztbe állított ugrószekrényen guggoló átugrás; Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés; Gurulóátfordulás előre ugródeszkaról történő elrugaszkodással

Gerendán: - Érintés járás; hármastépés fordulatokkal, szökdelésekkel is; mérlegállás; járás guggolásban; Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok

Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kispályáiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készségeket mutat;

- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Testnevelési és népi játékok

-a sportjátékok előkészítő kispályáiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;

-a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdő sportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;

- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben végzett mozgásformák

-ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;

-a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetének tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Történelem:

•ismeri a magyar történelem és kultúra következő kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében: Nagy Imre, Kádár János, Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor, Semmelweis Ignác, Julianus barát, Kőrösi Csoma Sándor, Neumann János, Csonka János, Papp László, Puskás Ferenc, Liszt Ferenc, Munkácsy Mihály, Kodály Zoltán, Bartók Béla;

- ismeri a világtörténelem következő kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket nemzetük, országuk vagy a világ történetében: Gorbacsov, Reagan, II. János Pál, Periklész, Georges Washington, Lincoln, Gandhi, Mao Ce-tung;
- fel tudja idézni az újkori és jelenkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, és fordulópontjait 1849-től napjainkig;
- felismeri a különbséget a demokratikus és a diktatórikus berendezkedések között;
- példákat tud felhozni arra, hogy a történelem során miként járultak hozzá a magyarok Európa és a világ kulturális és tudományos fejlődéséhez;
- ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit néhány történelmi korszakban, beleértve a határon kívüli magyarság sorsát;
- ismeri hazája államszervezetét;
- megadott szempontok alapján tudja rendszerezni a történelmi információkat;
- képen, egyszerű ábrán, grafikonon, diagramon ábrázolt folyamatot, jelenséget saját szavaival le tud írni;
- össze tudja vetni a forrásokban található információkat az ismereteivel;
- ismeri a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait, illetve a következő kiemelten fontos események, jelenségek és történelmi folyamatok időpontját:

Kr.e. 5. század az athéni demokrácia fénykora

1776 az amerikai Függetlenségi nyilatkozat kiadása

1944-1945 magyarellenés atrocitások (a szomszédos országokban)

1956 október 23. forradalom kitörése Magyarországon

1956 november 4. a szovjet támadás/ az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének kezdete

1956-1989 Kádár-rendszer

1957 a római szerződés (aláírása)/ az európai integráció kezdete

1989-1990 a rendszerváltoztatás Magyarországon (és Kelet-Közép-Európában)

1990 az első szabad választások Magyarországon (1945 után)

1991 a Szovjetunió felbomlása

1992 maastrichti szerződés (aláírása)/ az Európai Unió létrehozása

1999 Magyarország belép a NATO-ba

2004 Magyarország belép az Európai Unióba

2012 Magyarország Alaptörvénye

- képes használni különböző történelmi térképeket a fontosabb történelmi események következő helyszíneinek azonosítására, vaktérképen való elhelyezésére: Budapest (Corvin köz), Mosonmagyaróvár, Szlovákia, Ukrajna, Brüsszel, Lengyelország, Csehország, Közép-Kelet, Izrael;
- képes használni különböző történelmi térképeket egyszerű jelenségek leolvasására, pl. hadműveletek, csaták, forradalmak, vagy európai integráció bevezetésének folyamata;
- különböző történelmi korszakok, történelmi kérdések tárgyalása során alkalmazza a tantervben megadott kulcsfogalmakat, továbbá használja a témához kapcsolódó, következő történelmi fogalmakat: sortűzek, munkásság, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), termelerszövetkezet, háztáji, maszek, gulyáskommunizmus, rendszerváltoztatás, privatizáció, jogállam, többpártrendszer, kitelepítés, asszimiláció, háziassimiláció, nagy pestisjárvány, népességrobbanás, migráció, multikulturalizmus, terrorizmus, globalizáció, népgyűlés, hatalmi ágak, alkotmány, elnök, általános választójog, integráció, euró, Európai Unió, polgárháború, nagy fal, hinduizmus, buddhizmus, kasztrendszer, Korán;

Vizuális kultúra:

Vizuális kommunikáció.

A látvány megjelenítése.

Perspektivikus, axonometrikus, vetületi ábrázolás. Belső és külső terek perspektivikus ábrázolása. Horizontvonal, látóhatár. Rálátás, alálátás, szemmagasság.

Grafikonok, diagramok és felíratok tervezése. Térhatású betűk tervezése.

Kifejezés, képzőművészet.

. A tér illúzióját keltő ábrázolás.

OP-ART kompozíciók tervezése.

A színek térhatása. A színek derített és telített árnyalatai. Színkontrasztok. Színreflex. Csendélet, tájkép festése.

Látványok, képek, médiaszövegek, történetek vizuális megjelenítése.

A mozgókép működésének kreatív alkalmazása különböző feladatokban.

Tárgy és környezetkultúra Tárgyak átalakítása, áttervezése meghatározott célok érdekében.

Izmusok.

XX-XXI. sz. m. vészeti irányzatainak felismerése.

M alkotások elemzése.

Kortárs m. vészet.

Lakóhely, a magyar népm. vészet tájegységei, jellemző díszítő motívumai.

Kollázs, montázs.

Az iskolai osztályok száma és az egyes osztályokban a tanulók létszáma:

1.osztály 21 f

2.osztály 16 f

3.osztály 19 f

4.osztály 16 f

5.osztály 22 f

6.osztály 23 f

7.osztály 21 f

8.osztály 14 f

Utolsó frissítés: 2024. 01. 22.

7. M. kódását meghatározó dokumentumok

Szervezeti és m. kódási szabályzat:

<https://kir2info.kir.hu/pub/DokLetolt/MUKSZAB-201315-0>

Házirend:

<https://kir2info.kir.hu/pub/DokLetolt/HAZIREND-201315-0>

Pedagógiai program:

<https://kir2info.kir.hu/pub/DokLetolt/PEDPROG-201315-0>

A közzétételi lista letöltésének dátuma:

2024. február 14.